

สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี
ตามทัศนะของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ

โดย

สุชญา รังสฤษติกุล
เอกฉัตร พัฒราช

สนับสนุนงบประมาณโดย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ประจำปีงบประมาณ 2559

Accounting Students' Competencies in Cooperative
Education from Opinions of Job Supervisors
in Enterprises

By

Suchaya Rungsaritikul
Ekkachat Pattarach

Granted by

Rajamangala University of Technology Rattanakosin

Fiscal Year 2016

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัย เรื่อง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ ในการนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่มีส่วนทำให้การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ

ผู้วิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบัน การศึกษาต่าง ๆ ที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน ให้บรรลุผลสำเร็จ ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ อีกทั้งเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี เตรียมความพร้อมของตนเองก่อนการเข้าสู่การประกอบอาชีพ นอกจากนี้ผล การวิจัยยังเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานอื่น ๆ และผู้ที่มีความสนใจ

งานวิจัยนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยได้รับการสนับสนุนเงินทุนวิจัยจากคณะบริหารธุรกิจและสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้

สุชญา รังสฤษติกุล และคณะ
กรกฎาคม 2559

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : Uni 001/2559

ชื่อโครงการ : สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของผู้นิเทศงาน
ในสถานประกอบการ

ชื่อนักวิจัย : นางสาวสุชญา รังสฤษติกุล นายเอกฉัตร พัฒราช

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการเกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ใน 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ทางวิชาการ 2) ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และ 3) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 125 คน

จากการวิจัยพบว่า ผู้นิเทศงานในสถานประกอบการมีความคิดเห็นว่า สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้านดังกล่าว มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงานในระดับมาก ทุกด้าน สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ที่ผู้นิเทศงานให้ความสำคัญอยู่ในลำดับแรก คือ ทักษะในการปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 4.06$) รองลงมาคือ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน ($\bar{x} = 3.92$) และความรู้ทางวิชาการ ($\bar{x} = 3.82$) ตามลำดับ สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ที่มีความสำคัญมากที่สุดในการปฏิบัติงานนั้น ลำดับแรก คือ วิจารณ์ญาณและความสามารถในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ($\bar{x} = 4.78$) รองลงมาคือ ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ($\bar{x} = 4.77$) ความสามารถในการทำงานเป็นทีม ($\bar{x} = 4.71$) ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กับองค์ความรู้ด้านการบัญชี ($\bar{x} = 4.70$) ความซื่อสัตย์ ($\bar{x} = 4.64$) จรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ ($\bar{x} = 4.62$) และความสามารถในการนำเสนอผลการปฏิบัติงานได้ถูกต้องตรงประเด็นและครบถ้วน ($\bar{x} = 4.54$) ตามลำดับ

คำสำคัญ : สมรรถนะ นักศึกษา ผู้นิเทศงาน

E – Mail Address : SUCHAYA.R@rmutr.ac.th

ระยะเวลาโครงการ : ตุลาคม 2558 – กันยายน 2559

ABSTRACT

Code of Project: Uni 001 /2016

Project Name: Accounting Students' Competencies in Cooperative Education
from Opinions of Job Supervisors in Enterprises

Researchers: Miss Suchaya Rungsarittikul Mr. Ekkachat Pattarach

The purpose of this research was to study the opinions of the job supervisors in enterprises about competencies of accounting students in cooperative education. The competencies were the students' 1) academic knowledge 2) job skills, and 3) desired attributes of accounting apprentice. The samples for the research were 125 job supervisors in enterprises in Bangkok.

From the research, most of the job supervisors in the enterprises viewed that all of the above three competencies of accounting apprentice were essential to their jobs. The most important competencies of accounting apprentice for the accounting jobs were job skills ($\bar{x} = 4.06$), desired attributes of accounting apprentice ($\bar{x} = 3.92$), and academic knowledge ($\bar{x} = 3.82$) respectively. The most important competencies in job skills were problem solving ($\bar{x} = 4.78$), job knowledge and understanding indicating in professional framework ($\bar{x} = 4.77$), team work ($\bar{x} = 4.71$), other knowledge pertaining to accounting jobs ($\bar{x} = 4.70$), honesty ($\bar{x} = 4.64$), job ethics ($\bar{x} = 4.62$), and job presentation ($\bar{x} = 4.54$) respectively.

Keywords: Competency Cooperative Education Job Supervisor

E – Mail Address: SUCHAYA.R@mutr.ac.th

Period of Project: October 2015 – September 2016

สารบัญ

หน้า

กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
3. ขอบเขตของการวิจัย	3
4. ตัวแปรที่ศึกษา	4
5. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
1. ลักษณะของสาขาวิชาชีพบัญชี	5
2. ข้อกำหนดเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในด้านการทำบัญชี	7
3. การอุดมศึกษากับสหกิจศึกษา	11
4. มาตรฐานการเรียนการสอนและมาตรฐานนักศึกษาสหกิจศึกษา	14
5. มาตรฐานสหกิจศึกษาของสถานประกอบการ.....	16
6. จริยธรรมของผู้นิเทศงานสหกิจศึกษาและเทคนิคการเป็นผู้นิเทศงาน	18
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
3 วิธีดำเนินการวิจัย	23
1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	23
3. การทดลองใช้เครื่องมือ	24
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	24
5. การวิเคราะห์ข้อมูล	25
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	26
1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	27

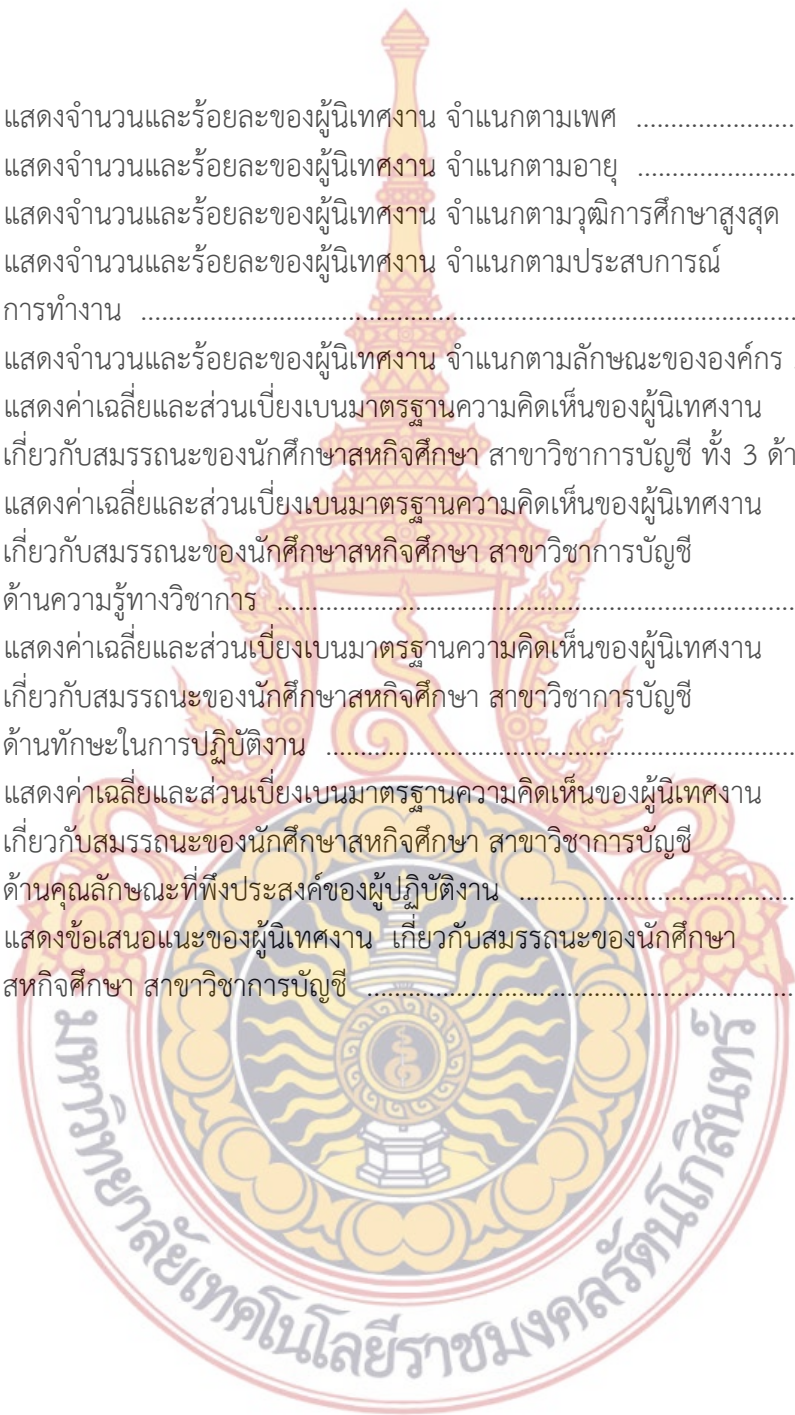
สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล (ต่อ)	
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับ สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน	29
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ	35
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ	37
1. สรุปผลการวิจัย.....	37
2. อภิปรายผล	40
3. ข้อเสนอแนะ	
48 บรรณานุกรม	
49 ภาคผนวก ก	
53	
ภาคผนวก ข	59
ประวัติผู้วิจัย	62

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้นิเทศงาน จำแนกตามเพศ	27
2 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้นิเทศงาน จำแนกตามอายุ	27
3 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้นิเทศงาน จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด	27
4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้นิเทศงาน จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน	28
5 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้นิเทศงาน จำแนกตามลักษณะขององค์กร	28
6 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน	29
7 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี ด้านความรู้ทางวิชาการ	30
8 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน	32
9 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน	34
10 แสดงข้อเสนอแนะของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษา สหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี	35

บทที่ 1 บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยกำลังเข้าสู่การปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 (พ.ศ. 2552 – 2561) โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษา (สุเมธ แยม์นูน, 2553, น. 1) โดยมีนโยบายหลักในด้านอุดมศึกษาที่ส่งเสริมการผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต โดยมีเป้าหมายเพื่อการมีงานทำและการมุ่งเน้นในการพัฒนาทักษะของบัณฑิตให้มีความรู้คู่คุณธรรม ตอบสนองความต้องการในการพัฒนาประเทศ พร้อมทั้งสร้างความร่วมมือกับสถานประกอบการในการผลิตบัณฑิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งเสริมการวิจัยร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานประกอบการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553, น. 6-7) ซึ่งคุณภาพทางการศึกษาของไทยจำเป็นต้องมีการพัฒนาให้สามารถรองรับการสร้างคนให้มีทักษะทางความคิด มีความเข้าใจที่จะสามารถอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข และมีความรู้ความสามารถที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะแข่งขันกับนานาประเทศได้ จึงต้องมีการทบทวนพิจารณาลักษณะของการเรียนการสอนในระดับต่าง ๆ ว่ามีการพัฒนาให้เหมาะสมเพียงใด ซึ่งการศึกษาในระดับอุดมศึกษายังมีความสำคัญและมีคุณค่าอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นช่วงสุดท้ายที่เตรียมผู้ที่จะสำเร็จการศึกษาเข้าสู่การประกอบอาชีพในฐานะพลเมืองที่มีคุณภาพ (ไชยยศ จิรเมธากร, 2553, น.1) ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาต้องคำนึงถึงการพัฒนากลยุทธ์ของสถาบันอุดมศึกษาให้ทันสมัย ทั้งทางวิชาการที่ต้องผลิตบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และตอบสนองต่อความต้องการทางเทคโนโลยีที่สูงขึ้น ให้บัณฑิตมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ ความสามารถในการทำวิจัย หรือสามารถแก้ไขปัญหาได้มากขึ้น (ชินวรณ์ บุญยเกียรติ, 2553, น. 1) โดยภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาคือดำเนินการสอนตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพเพียงพอที่จะพัฒนาและเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้ แนวทางหนึ่งในการเสริมสร้างศักยภาพในการทำงานของบัณฑิต คือการจัดให้นักศึกษาได้มีโอกาสเข้าสู่ระบบการทำงานก่อนสำเร็จการศึกษา เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการจ้างงาน สามารถทำงานได้ทันทีเมื่อจบการศึกษาและตอบสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการมากที่สุด (สัมพันธ์ ศิลปนาฏและคณะ, 2556, น. 1) อย่างไรก็ตามความร่วมมือของภาคผู้ประกอบการมีส่วนสำคัญอย่างยิ่ง ในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้าน

กำลังคนโดยตรง ผู้ประกอบการจำเป็นต้องมีส่วนร่วมกับสถานศึกษาอย่างใกล้ชิดในการจัดการเรียน การสอน สนับสนุนการฝึกงาน หรือสหกิจศึกษาอย่างจริงจังและเป็นระบบ (สาธิต พุทธิชัยรงค์, 2557, น. 1)

สหกิจศึกษา เป็นระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานในสถานประกอบการอย่างมีระบบ โดยจัดให้มีการเรียนในสถานศึกษาร่วมกับการจัดให้นักศึกษาไปปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการ ที่ให้ความร่วมมือ ทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ประสบการณ์จากการไปปฏิบัติงาน และมีคุณภาพ ตรงตามที่สถานประกอบการต้องการ สหกิจศึกษาจึงเป็นโครงการที่สนับสนุนยุทธศาสตร์ของ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในการที่มุ่งเน้นให้มหาวิทยาลัยเป็นกลไกขับเคลื่อน ประเทศไทย เป็นความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษาและภาคอุตสาหกรรม (University-Industry Collaboration) และการบูรณาการเรียนรู้งานกับการทำงาน (Work Integrated Learning) ที่ประสบความสำเร็จ สหกิจศึกษาได้ดำเนินการในสถาบันอุดมศึกษาในยุโรป อเมริกา และออสเตรเลีย มาแล้วเกือบ 100 ปี ครั้งแรกในประเทศไทยเริ่มเมื่อปี 2536 ที่มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีสุรนารี (มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ) จังหวัดนครราชสีมา จากนั้นในปี 2538 จึงได้มี นักศึกษากลุ่มแรกของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีเข้าร่วมงานสหกิจศึกษากับสถานประกอบการ ทำให้สถาบันอุดมศึกษาอีกหลายแห่งนำระบบสหกิจศึกษาไปใช้และแพร่หลายเป็นอย่างมาก ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ต่อมาในปี 2550 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดสรรงบประมาณ สนับสนุน เพื่อการดำเนินการอย่างเป็นระบบในภาพรวม ในรูปแบบการทำงานของเครือข่ายเพื่อการ พัฒนาอุดมศึกษา 9 เครือข่าย โดยมีสมาคมสหกิจศึกษาไทยเป็นหน่วยงานกลางร่วมประสานงาน และรณรงค์เผยแพร่องค์ความรู้ และกำหนดกรอบความร่วมมือทั้งในประเทศและต่างประเทศ ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มุ่งที่การพัฒนาสมรรถนะบัณฑิตให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต และสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล จึงมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมให้ สถาบันอุดมศึกษากำหนดรายวิชาสหกิจศึกษาลงในหลักสูตรทุกสาขาวิชา โดยจะต้องกำหนดจำนวน หน่วยกิตของรายวิชาสหกิจศึกษาไม่ต่ำกว่า 6 หน่วยกิต และกำหนดให้นักศึกษาชั้นปีที่ 3 หรือ ปีที่ 4 ในหลักสูตรนั้น ๆ ไปปฏิบัติสหกิจศึกษาเต็มเวลาในองค์กรผู้ใช้บัณฑิตหรือสถานประกอบการ เป็น ระยะเวลาไม่น้อยกว่า 1 ภาคการศึกษา และจะต้องเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาก่อนไปปฏิบัติสหกิจ ในองค์กรผู้ใช้บัณฑิตซึ่งจะทำให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์จากการทำงาน สามารถมองเห็นแนวทางการ ประกอบอาชีพในอนาคต (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557, น. 5)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และมีวิทยาลัยมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสู่ สังคมประกอบการ โดยจัดการศึกษาวิชาชีพที่หลากหลายสาขาวิชา และมีสาขาวิชาที่นักศึกษาให้ ความสนใจเข้ามาศึกษาต่อเป็นจำนวนมาก คือ สาขาวิชาการบัญชี โดยลักษณะของสาขาวิชาการบัญชี

มีเนื้อหาสาระครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพและความรู้ด้านอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน ตลอดจนสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้กับวิชาชีพ สามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงตามความก้าวหน้าทางวิชาชีพและเทคโนโลยีอย่างมีธรรยาบรรณ และมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ดังนั้นนอกจากกระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพแล้ว สาขาวิชาการบัญชีที่มุ่งที่จะเสริมสร้างศักยภาพในการทำงานของบัณฑิต จึงได้กำหนดรายวิชาสหกิจศึกษาลงในหลักสูตร เพื่อให้บัณฑิตมีทักษะทางวิชาชีพ โดยการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรงในสถานประกอบการ อันจะส่งผลให้บัณฑิตสามารถทำงานได้ทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา และมีสมรรถนะตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน

ผู้วิจัย ในฐานะอาจารย์ผู้สอนนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี จึงมีความสนใจจะศึกษาถึงสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ โดยข้อค้นพบในประเด็นต่าง ๆ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาการจัดการเรียน การสอน นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ให้มีคุณภาพและมาตรฐานตรงกับความต้องการขององค์กรผู้ใช้บัณฑิต อีกทั้งเป็นแนวทางให้นักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี พัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะตรงกับความ ต้องการ เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมก่อนการเข้าสู่การประกอบอาชีพในอนาคต นอกจากนี้ เพื่อเป็นการสร้างความร่วมมือทางด้านวิชาการและความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานประกอบการ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี

3. ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษาสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ แบ่งเป็น 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านความรู้ทางวิชาการ

- (1) ความรู้ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ
- (2) ความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน

1.2 ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

- (1) ทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
- (2) ทักษะด้านการสื่อสาร

1.3 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน

- (1) คุณลักษณะส่วนบุคคล
- (2) คุณลักษณะทางสังคม

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ ที่ดำเนินการวิจัยครั้งนี้คือ สถานประกอบการในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาในปีการศึกษา 2556 - 2558 ซึ่งมีรายชื่ออยู่ในทำเนียบสถานประกอบการของมหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

3. ขอบเขตด้านเวลา

การศึกษาข้อมูลเพื่อทำการวิจัย กำหนดระยะเวลาดำเนินงาน 1 ปี เริ่มตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2558 ถึง 30 กันยายน 2559

4. ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้เฝ้างานในสถานประกอบการเกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี

5. คำสำคัญ

1. สมรรถนะ (Competency)
2. สหกิจศึกษา (Cooperative Education)
3. ผู้เฝ้างาน (Job Supervisor)

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1. เพื่อใช้ข้อมูลเป็นแนวทางของมหาวิทยาลัยในการพัฒนาหลักสูตร และพัฒนาการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
2. เพื่อเป็นข้อมูลให้อาจารย์ผู้สอน และอาจารย์นิเทศนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีตระหนักถึงความต้องการที่แท้จริงของสถานประกอบการ และมุ่งผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชีให้มีคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาชีพตรงตามความต้องการ
3. เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการสร้างความร่วมมือทางวิชาการ และความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานประกอบการ
4. เพื่อเป็นแนวทางให้นักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี พัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะตรงตามที่สถานประกอบการต้องการ ทั้งนี้เพื่อความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพต่อไป
5. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานอื่น ๆ และบุคคลภายนอกที่มีความสนใจ

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล และการสรุปข้อมูล โดยมีหัวข้อที่สำคัญเกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ ดังนี้

1. ลักษณะของสาขาวิชาชีพบัญชี
2. ข้อกำหนดเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในด้านการทำบัญชี
3. การอุดมศึกษากับสหกิจศึกษา
4. มาตรฐานการเรียนการสอนและมาตรฐานนักศึกษาสหกิจศึกษา
5. มาตรฐานสหกิจศึกษาของสถานประกอบการ
6. จริยธรรมของผู้นิเทศงานสหกิจศึกษาและเทคนิคการเป็นผู้นิเทศงาน
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ลักษณะของสาขาวิชาชีพบัญชี

สาขาวิชาการบัญชี มีความเป็นศาสตร์และศิลป์อยู่ด้วยกัน เนื้อหาสาระครอบคลุมทั้งด้านทฤษฎีและการปฏิบัติ มีความเป็นสากล เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีสารสนเทศ มีลักษณะเป็นพหุวิทยาการ การศึกษาในสาขาวิชาการบัญชีจึงเป็นกระบวนการ การพัฒนาบุคคลให้เป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในศาสตร์และความสามารถทางวิชาชีพบัญชีตามมาตรฐานสากล รวมทั้งศาสตร์อื่นที่สัมพันธ์กัน โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีวิธีเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ คุณค่าแห่งวิชาชีพ จริยธรรมและทัศนคติ ขอบเขตองค์ความรู้แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ

- ความรู้ ด้านการบัญชี การเงิน และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง
- ความรู้ด้านองค์กรและธุรกิจ
- ความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

ทั้งนี้ต้องมีการปรับเปลี่ยนวิทยาการต่าง ๆ ทางการบัญชีตามการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจสังคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ และการประยุกต์ใช้ความรู้ในทางปฏิบัติในสถานการณ์ และสภาพแวดล้อมที่

เปลี่ยนแปลง

สำหรับแนวทางในการจัดขอบเขตองค์ความรู้ของสาขาวิชาการบัญชี พิจารณาตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

1.1 คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

- (1) มีคุณธรรม จริยธรรม ความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพ และสังคม
- (2) มีความรอบรู้ในศาสตร์ทางการบัญชี ทักษะทางวิชาชีพ และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง
- (3) มีความสามารถคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ บูรณาการความรู้ และประสบการณ์ทางวิชาชีพบัญชีอย่างเป็นระบบ
- (4) มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล ความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาตนเองทั้งด้านความรู้ ทักษะ วิชาชีพ อย่างต่อเนื่องและทำงานร่วมกับบุคคลอื่นได้ทุกระดับอย่างเหมาะสม
- (5) มีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถาบันอาจเพิ่มเติมคุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายการศึกษา เอกลักษณ์ และ/หรืออัตลักษณ์ของสถาบัน นอกจากนั้นมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี พ.ศ. 2553 ได้กำหนดมาตรฐานผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ดังต่อไปนี้

- (1) มีความรู้และความเข้าใจในคุณค่าแห่งวิชาชีพ จรรยาบรรณวิชาชีพ มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ
- (2) มีความซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย เคารพและสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถาบันและสังคม
- (3) สามารถบริหารเวลาและปรับวิถีชีวิตอย่างสร้างสรรค์ในสังคม
- (4) มีจิตสำนึก และพฤติกรรมที่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนอย่างมีคุณธรรม

1.2 องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นองค์กรวิชาชีพที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาที่เปิดดำเนินการสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี ควรดำเนินการให้มีหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยคำนึงถึงหลักเกณฑ์ ข้อกำหนด แนวทางปฏิบัติ ตามประกาศของสภาวิชาชีพบัญชี และหน่วยงานกำกับดูแลผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถประกอบวิชาชีพบัญชีได้ตามกฎหมาย และสามารถพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตามหลักการคุณค่าแห่งวิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2553, น. 1-2)

2. ข้อกำหนดเกี่ยวกับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในด้านการทำบัญชี

ในการจัดทำบัญชีของธุรกิจกฎหมายได้กำหนดให้ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีต้องจัดให้มี “ผู้ทำบัญชี” ซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติตามที่อธิบดีกำหนด เพื่อจัดทำบัญชีตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และมีหน้าที่ควบคุมดูแลผู้ทำบัญชีให้จัดทำบัญชีตรงต่อความเป็นจริง และถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาจะเป็นผู้ทำบัญชีสำหรับกิจการของตนเองก็ได้ ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริงและตามมาตรฐานการบัญชี โดยมีเอกสารที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน (สมเดช โรจน์ครีเสถียร และคณะ, 2549, น.20)

การทำบัญชีต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 ผู้ประกอบวิชาชีพในด้านการทำบัญชีเรียกว่า “ผู้ทำบัญชี” (Book-Keeper) หมายถึง ผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชีของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชี ไม่ว่าจะได้กระทำในฐานะการเป็นลูกจ้างของผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีหรือไม่ก็ตาม ตำแหน่งงานสูงสุดเป็นผู้อำนวยการฝ่ายบัญชี (Controller) วิชาชีพในด้านการทำบัญชี อยู่ภายใต้การควบคุมของสภาวิชาชีพบัญชี ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 หมวด 6 มาตรา 44 “ห้ามมิให้ผู้ใดประกอบวิชาชีพเป็นผู้ทำบัญชี เว้นแต่เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพ หรือขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี

2.1 คุณสมบัติของผู้ทำบัญชี

ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มาตรา 19 และประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543 มาตรา 45 ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

- (1) มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร
 - (2) มีความรู้ภาษาไทยเพียงพอที่จะทำหน้าที่เป็นผู้ทำบัญชีได้ หรือทำบัญชีเป็นภาษาไทยได้
 - (3) ไม่เคยต้องโทษโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
 - (4) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ทางการบัญชี สำหรับผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีซึ่งเป็นห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน และบริษัทจำกัด ซึ่งมีขนาดเล็ก
 - (5) มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการบัญชี สำหรับผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีอื่นนอกเหนือจากห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน และบริษัทจำกัด ซึ่งมีขนาดเล็ก
- นอกจากนี้ ข้อบังคับสภาวิชาชีพบัญชี (ฉบับที่ 6) ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทำบัญชีเพิ่มเติม ดังนี้

- (1) เป็นสมาชิกสภาวิชาชีพ หรือผู้ขอขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชี

(2) ผู้ที่ไม่มีสัญชาติไทย ต้องมีความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชี และกฎหมายภาษีอากรของไทย

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าสภาสมาชิกบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีสากล (International Federation of Accountancy: IFAC) จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาสากล (International Education Standard : IES) ที่ออกโดย IFAC ทั้ง 8 ฉบับ ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพ ดังมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

(1) นักบัญชีมืออาชีพจะต้องสำเร็จการศึกษาขั้นต่ำทางด้านบัญชีในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากสถาบันการศึกษาที่เปิดการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาการบัญชี ซึ่งได้กำหนดวิธีการคัดเลือกเข้าศึกษาด้านการบัญชีอย่างเป็นระบบ และมีการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรการบัญชี (Content of Professional Accounting Education Programs) ที่จะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความรู้ทางวิชาชีพบัญชีระดับสูง และสามารถพัฒนาตนเองเป็นนักบัญชีมืออาชีพได้ในอนาคต ใน IES ฉบับที่ 2 ได้แบ่งองค์ความรู้ในหลักสูตรการบัญชีเป็น 3 ส่วน คือ การบัญชีการเงิน และความรู้อื่นที่เกี่ยวข้อง (Accounting, Finance and Related Knowledge) ความรู้เกี่ยวกับธุรกิจขององค์กร (Organizational and Business Knowledge)

(2) นักบัญชีมืออาชีพต้องมีทักษะทางวิชาชีพ (Professional Skills) ด้านต่าง ๆ ได้แก่ ทักษะด้านสติปัญญา (Intellectual Skill) ทักษะด้านเทคนิคทั่วไป เทคนิคเฉพาะเกี่ยวกับวิชาชีพ (Technical Skill) ทักษะส่วนบุคคล (Personal Skill) ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น (Interpersonal and Communication Skill) และทักษะด้านการจัดการทางธุรกิจและองค์กร (Organizational and Business Management Skills)

(3) นักบัญชีมืออาชีพต้องมีคุณค่า และมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ อันอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม (Professional Value, Ethic and Attitudes) ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อสังคม ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ความสามารถในการรักษาความลับ และความเป็นอิสระ

(4) นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (Experience) เป็นระยะเวลานาน และเข้มข้นเพียงพอที่จะแสดงให้เห็นว่าเป็นนักบัญชีที่มีความรู้และมีทักษะทางวิชาชีพ รวมทั้งมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนฐานของความมีจริยธรรม โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด และมีกระบวนการตรวจสอบอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ

(5) นักบัญชีมืออาชีพจะต้องสอบผ่านการประเมินความสามารถทางวิชาชีพ (Professional Capabilities) ซึ่งจะเป็นการประเมินความรู้และทักษะทางด้านวิชาชีพ ตลอดจนการมีคุณค่าทัศนคติทางวิชาชีพและจริยธรรม

(6) นักบัญชีมืออาชีพจะต้องมีการเรียนรู้อย่างไม่จบสิ้น (Lifelong Learning) โดยถือ

เป็นการกระทำที่จะต้องพัฒนาและรักษาความสามารถด้านวิชาชีพโดยมีกฎเกณฑ์และข้อบังคับให้นักบัญชี ได้มีโอกาสได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทางด้านวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง และเป็นรูปธรรม (สันสกฤต วิจิตรเลขการ, 2549, น. 25)

2.2 เงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี

ตามประกาศกรมทะเบียนการค้า เรื่อง กำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี พ.ศ. 2543 ผู้ทำบัญชีต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี ดังนี้

(1) แจ้งรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการทำบัญชีตามแบบ ส.บข.5 พร้อมหลักฐานต่ออธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าภายใน 60 วัน กรณีมีการเปลี่ยนแปลงรายการในแบบ ส.บข.5 ที่แจ้งไว้ ผู้ทำบัญชี ต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวภายใน 60 วัน

(2) เข้ารับอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกรอบ 3 ปี จากสถาบันวิชาชีพบัญชี หรือสถาบันการศึกษา หรือหน่วยงานที่อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าให้ความเห็นชอบ

(3) กรณีรับทำบัญชีปีละเกินกว่า 100 ราย ต้องจัดให้มีผู้ช่วยผู้ทำบัญชี ซึ่งมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้ทำบัญชีอย่างน้อย 1 คน ในทุกๆ 100 ราย รายที่เกินกว่า 100 รายแรก เศษของ 100 ถ้าเกินกว่า 50 ให้นับเป็น 100

2.3 หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ทำบัญชี

ตามพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 มาตรา 20 กำหนดว่า “ผู้ทำบัญชีต้องจัดทำบัญชีเพื่อให้มีการแสดงผลการดำเนินงาน ฐานะการเงิน หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะการเงินของ ผู้มีหน้าที่จัดทำบัญชีที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริง และตามมาตรฐานการบัญชี โดยมีเอกสาร ที่ต้องใช้ประกอบการลงบัญชีให้ถูกต้องครบถ้วน” (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ, 2548, น.63)

2.4 การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ

ผู้ทำบัญชีควรมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพราะการเป็นผู้ประกอบวิชาชีพนั้นต้องเผชิญกับวิชาการ กฎเกณฑ์ กฎหมาย ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ผู้ประกอบวิชาชีพจึงมีความจำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้รับบริการเกิดความไว้วางใจและมีความเชื่อมั่น การกำหนดให้ผู้ทำบัญชีทุกคนต้องมีการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพ เพราะต้องการให้ผู้รับบริการเชื่อมั่นในตัวผู้ทำบัญชีทุกคน (ผ่องพรรณ เจียรวิริยะพันธ์, 2551, น.85) การที่พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 กำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องมีการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพก็ ด้วยมุ่งหวังให้ผู้ทำบัญชีมีการพัฒนาและสร้างทัศนคติที่จะเรียนรู้ตลอดเวลาที่ประกอบวิชาชีพบัญชี ทั้งนี้เพื่อสร้างคุณค่าแห่งวิชาชีพและการเป็นที่ยอมรับในความสามารถปฏิบัติงานได้เที่ยงนักวิชาชีพบัญชี อันจะเป็นการยกระดับมาตรฐานในคุณภาพของนักบัญชีไทยให้ก้าวสู่มาตรฐานระดับนานาชาติต่อไป (สุธี คหวนิช , 2549, น.72) ซึ่งผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพในทุกรอบสามปี โดยในแต่ละรอบต้องมีจำนวนชั่วโมงไม่น้อยกว่า 27 ชั่วโมง และต้องเป็นกิจกรรมที่

มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการบัญชีไม่น้อยกว่า 18 ชั่วโมง ซึ่งในแต่ละปีผู้ทำบัญชีจะต้องเข้ารับการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพไม่น้อยกว่า 6 ชั่วโมง และการนับจำนวนชั่วโมงทุกรอบระยะเวลาสามปีให้นับตามปีปฏิทิน ส่วนการแจ้งรายละเอียดการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี ให้ผู้ทำบัญชีแจ้งภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของทุกปี โดยผู้ทำบัญชีต้องจัดเก็บหลักฐานการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีไว้กับตนเองเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปีนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินของวันที่สิ้นสุดการอบรม (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2548, น.9) และการอบรม หรือสัมมนาที่สามารถนับเป็นชั่วโมงการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องของผู้ทำ บัญชีได้ จะต้องเป็นการเข้าอบรมหรือสัมมนาในหลักสูตรหรือเรื่องซึ่งจัดโดยสภาวิชาชีพบัญชี หรือการเข้าร่วมอบรมหรือสัมมนาในหลักสูตร หรือเรื่องที่ดีให้ความเห็นชอบ โดยปกติหน่วยงานผู้จัดอบรม ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในประเทศจะเป็นผู้ยื่นขอความเห็นชอบหลักสูตรต่ออธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้าก่อนการจัดอบรมหรือสัมมนา (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2549, น.10)

นอกจากนี้ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้ออกประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชี พ.ศ. 2555 ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกอบธุรกิจสำนักงานบัญชีมีการพัฒนา และปรับปรุงการให้บริการทางบัญชีที่ถูกต้องและมีคุณภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งมีการปฏิบัติงานที่ทันสมัยสอดคล้องกับมาตรฐาน ISO : 9001 : 2008 เพื่อก้าวสู่การเปิดเสรีการค้าและการลงทุนภายใต้กรอบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) โดยมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรบุคคลของสำนักงานบัญชี ดังนี้

(1) บุคลากรในสำนักงานบัญชีต้องมีความรู้ ความสามารถ ตามตำแหน่งหน้าที่งาน ทั้งนี้รวมถึงบุคลากรจากภายนอกสำนักงานบัญชีที่เข้ามาปฏิบัติงานกับสำนักงานบัญชีด้วย

(2) ผู้ทำบัญชีต้องมีคุณสมบัติตาม พ.ร.บ. การบัญชี พ.ศ. 2543 และ พ.ร.บ. วิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

(3) บุคลากรที่บรรจุใหม่หรือโยกย้ายตำแหน่งงาน ต้องได้รับการชี้แจง หรืออบรมการปฏิบัติงานของตำแหน่งนั้น ๆ ก่อนเริ่มปฏิบัติงาน รวมทั้งสำนักงานบัญชีต้องจัดให้มีการดูแลการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด เพื่อติดตามการทำงานของบุคลากรในความรับผิดชอบให้มีความเข้าใจในงานที่ปฏิบัติ

(4) บุคลากรในสำนักงานบัญชีต้องได้รับการฝึกอบรมเพิ่มเติมตามสมควรและเป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมาย

(5) บุคลากรในสำนักงานบัญชีต้องได้รับการสื่อสาร และเสริมสร้างจิตสำนึกที่ดีจากสำนักงานบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของลูกค้า/กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

(6) ในกรณีที่ผู้ใช้บัญชีจากภายนอกสำนักงาน สำนักงานบัญชีต้องมีมาตรการในการควบคุมผู้ทำบัญชีนั้น ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี มาตรฐานการ

รายงานทางการเงิน และจรรยาบรรณ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2556, น. 15)

3. การอุดมศึกษากับสหกิจศึกษา

3.1 ภารกิจของการอุดมศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาโดยทั่วไปมีภารกิจหลักสี่ด้าน ได้แก่ การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคมและการทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางโดยเฉพาะสถาบันหรือมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี มักจะมีการกำหนดภารกิจด้านการปรับแปลงถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยีเพิ่มขึ้นเป็นภารกิจที่ห้า ทั้งนี้ภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง คือ ภารกิจทางด้านการสอนตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ และตามความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อพัฒนาแรงงานความรู้ (Knowledge Workers) ที่มีคุณภาพเพียงพอที่จะพัฒนาประเทศ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน อย่างไรก็ตามคนที่จะเป็นกำลังสำคัญในฐานะปัจจัยนำของการพัฒนาจะต้องมี “คุณภาพ” การผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและคุณภาพถือเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นเลิศที่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งมุ่งมั่น จึงได้แสวงหาและพัฒนาวิธีการที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยการจัดให้มีประสบการณ์วิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เริ่มต้นจากวิชาชีพหลายสาขา ที่เน้นการเป็นวิชาชีพเชิงปฏิบัติ (Practicing Profession) ได้กำหนดให้ผู้ศึกษาในสาขาดังกล่าว ต้องมีการ “ฝึกหัด” ปฏิบัติวิชาชีพในสถานประกอบการ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษา ก่อนสำเร็จการศึกษา อาทิ สาขาแพทยศาสตร์ กำหนดให้มีการปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ในรูปแบบแพทย์ฝึกหัด (Internship) สาขาศึกษาศาสตร์ จะต้องผ่านการฝึกสอนในสถานศึกษา (Practice Teaching) หรือปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาเป็นต้น หรือมีฉะนั้นก็กำหนดให้มีการดูงานและฝึกงานระยะสั้นเพิ่มเติมในสถานประกอบการเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ต่อมาได้ขยายไปสู่การผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ กว้างขวางขึ้น โดยมีการพัฒนาวิธีการจัดเป็นแบบ “สหกิจศึกษา” ซึ่งเป็นวิธีการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตที่นิยมทำกันทั่วโลก

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับสหกิจศึกษา

แนวคิดหลักที่ทำให้เกิดรูปแบบของการดำเนินงานสหกิจศึกษาประกอบด้วยสองแนวคิดใหญ่ คือ 1) การตระหนักถึงความสำคัญของการเตรียมความพร้อมด้านการประกอบอาชีพ (Career Development) และการเข้าสู่ระบบการทำงานของบัณฑิต (Employability) ก่อนสำเร็จการศึกษา และ 2) การพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามความต้องการของตลาดแรงงาน ดังนั้นการจัดให้นักศึกษามีประสบการณ์ตรงโดยการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงานตามหลัก “เรียนจากการทำ” (Learning by Doing) รูปแบบการจัดการศึกษาตามแนวคิดนี้จึงมีชื่อเรียกที่หลากหลาย อาทิ การศึกษาจากประสบการณ์ (Experiential Education) โปรแกรมทำงานและศึกษา (Work – Study Program) การศึกษาที่ยึดการทำงานเป็นฐาน (Work – based

Education) โปรแกรมการศึกษาสลับกับการทำงาน (Sandwich Program) และการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ (Internship) โดยชื่อที่ใช้แพร่หลายที่สุดทั่วโลกในปัจจุบัน คือ สหกิจศึกษา (Cooperative Education) และบูรณาการการทำงานกับการเรียนรู้ (Work Integrated Learning) เมื่อมีการนำรูปแบบสหกิจศึกษา มาเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับปริญญาตรี ที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ในปี พ.ศ. 2536 ศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน อธิการบดีผู้ก่อตั้งมหาวิทยาลัยแห่งนี้ จึงได้ถอดความจากชื่อ Cooperative Education เป็นศัพท์บัญญัติภาษาไทยว่า “สหกิจศึกษา” และได้ให้ความหมายไว้ว่า “สหกิจศึกษา” (Cooperative Education) เป็นระบบการศึกษาที่จัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษา สลับกับการไปหาประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงานจริง ณ สถานประกอบการอย่างมีระบบ ด้วยความร่วมมือจากสถานประกอบการและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นระบบการศึกษาที่ผสมผสานการเรียนกับการปฏิบัติงาน (Work Integrated Learning) สหกิจศึกษาทวีความสำคัญมากขึ้น มีสถาบันอุดมศึกษาในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ใช้สหกิจศึกษาเป็นแนวทางการจัดการศึกษาระดับปริญญากว้างขวางขึ้นในเกือบทุกสาขาวิชา โดยมีเป้าประสงค์ตรงกัน คือ การเสริมคุณภาพบัณฑิต ผ่านประสบการณ์ทำงานในสถานประกอบการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ถือเป็นส่วนสำคัญของการเตรียมบัณฑิตให้พร้อมที่จะเลือกอาชีพ และการเข้าสู่ ระบบการทำงานทันทีที่จบการศึกษา ทำให้บัณฑิตสหกิจศึกษา “รู้จักตน รู้จักคน และรู้จักงาน” (วิจิตร ศรีสอ้านและคณะ, 2556, น. 1 – 7)

3.3 วัตถุประสงค์ของสหกิจศึกษา

- (1) เตรียมความพร้อมของนักศึกษาด้านการพัฒนาอาชีพ (Career Development) พร้อมเสริมทักษะและประสบการณ์ให้พร้อมที่จะเข้าสู่ระบบการทำงาน
- (2) เพิ่มเติมประสบการณ์ ทางด้านวิชาการ วิชาชีพ และการพัฒนาตนเองแก่นักศึกษาในรูปแบบที่มีคุณค่าเหนือกว่าการฝึกงาน
- (3) เปิดโอกาสให้สถานประกอบการทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต
- (4) ให้เกิดการพัฒนาลัทธิและการเรียนการสอนที่ทันสมัยได้มาตรฐานและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานมากขึ้น
- (5) เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานประกอบการ และสถาบันอุดมศึกษาผ่านนักศึกษาสหกิจศึกษาและคณาจารย์ในเทศ อันจะนำไปสู่ความร่วมมือที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

3.4 ความสำคัญและประโยชน์ของสหกิจศึกษา

สหกิจศึกษาทวีความสำคัญมากขึ้น มีสถาบันอุดมศึกษาในประเทศต่างๆ ทั่วโลกใช้สหกิจศึกษาเป็นแนวทางจัดการศึกษาระดับปริญญากว้างขวางขึ้น ในเกือบทุกสาขาวิชา โดยมีเป้าประสงค์ตรงกัน คือ การเสริมคุณภาพบัณฑิตผ่านประสบการณ์ทำงานในสถานประกอบการ เพื่อการ

พัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ถือเป็น ส่วนสำคัญของการเตรียมบัณฑิตให้พร้อมที่จะเลือกอาชีพ และเข้าสู่ระบบการทำงานทันทีที่จบการศึกษา ทำให้บัณฑิตสหกิจศึกษา “รู้จักตน รู้จักคน และรู้จักงาน”

ประโยชน์จากสหกิจศึกษา ประมวลได้จากผลการดำเนินงานสหกิจศึกษาในประเทศไทยของ สถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ในระยะเวลา 15 ปีที่ผ่านมา ได้ดังต่อไปนี้

(1) นักศึกษา

- 1) ได้ประสบการณ์วิชาชีพตรงตามสาขาวิชาเอก
- 2) มีผลการเรียนในสถาบันอุดมศึกษาหลังสหกิจศึกษาดีขึ้น
- 3) เกิดการพัฒนาตนเอง มั่นใจในตนเองมากขึ้น
- 4) เกิดทักษะการสื่อสารรายงานข้อมูล
- 5) มีโอกาสได้รับการเสนองานก่อนสำเร็จการศึกษา
- 6) เลือกสายงานอาชีพได้ถูกต้อง
- 7) ได้รับค่าตอบแทนขณะศึกษา
- 8) เป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพและความพร้อมในการทำงานสูง

(2) สถาบันการศึกษา

- 1) เกิดความร่วมมือทางวิชาการและความสัมพันธ์ที่ดีกับสถานประกอบการ
- 2) ได้ข้อมูลย้อนกลับมาปรับปรุงหลักสูตรและการเรียนการสอน
- 3) ช่วยให้สถานศึกษาได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน

(3) สถานประกอบการ

- 1) มีนักศึกษาช่วยปฏิบัติงานตลอดปี
- 2) พนักงานประจำมีเวลาที่จะทำงานสำคัญได้มากขึ้น
- 3) ใช้เป็นวิธีคัดเลือกพนักงานได้ถูกต้องเหมาะสมยิ่งขึ้น
- 4) มีโอกาสสร้างความร่วมมือทางวิชาการกับสถานศึกษา
- 5) เกิดภาพพจน์ที่ดีด้านการส่งเสริมการศึกษา

3.5 ผลสัมฤทธิ์ของสหกิจศึกษา

ผลประเมินของสถาบันอุดมศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา พบว่า

- (1) บัณฑิตสหกิจศึกษาได้งานเร็วกว่า และมากกว่า บัณฑิตที่ไม่ได้ร่วมสหกิจศึกษา
- (2) ผู้ประกอบการพอใจคุณภาพบัณฑิตสหกิจศึกษา สูงกว่าบัณฑิตที่ไม่ได้ร่วมสหกิจศึกษา
- (3) สถาบันอุดมศึกษาเห็นว่า ผู้ที่ผ่านสหกิจศึกษามีวุฒิภาวะ ความรับผิดชอบ และมี

ศึกษา

วินัยสูงขึ้น

3.6 ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดสหกิจศึกษา

(1) ปัจจัยแห่งความสำเร็จหลัก คือ สถานศึกษากับสถานประกอบการถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันในลักษณะหุ้นส่วนสหกิจศึกษา (Coop Partnership) เป็นพันธกิจและภารกิจร่วมที่มีนโยบายและแผนงานที่ชัดเจนและต่อเนื่อง

(2) จัดเป็นส่วนหนึ่งของระบบการศึกษา โดยถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตร ดำเนินการเป็นระบบครบกระบวนการตามมาตรฐานสหกิจศึกษา และมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

(3) มีการกำหนดส่วนงานและบุคลากรผู้รับผิดชอบการบริหารและการจัดการสหกิจศึกษา ทั้งในสถานศึกษาและสถานประกอบการ

(4) สร้างความพร้อมในองค์กรที่จะจัดสหกิจศึกษาให้มีความพร้อมทุกด้าน ก่อนที่จะจัดสหกิจศึกษา

(5) มีการติดตามประเมินผลการจัดสหกิจศึกษา คู่ขนานกับการจัด เพื่อนำผลมาใช้ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดสหกิจศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

(วิจิตร ศรีสะอ้าน และอลงกต ยะไวทย์, 2552, น. 7 – 9)

4. มาตรฐานการเรียนการสอนและมาตรฐานนักศึกษาสหกิจศึกษา

4.1 มาตรฐานการเรียนการสอน ประกอบด้วยมาตรฐานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) มาตรฐานขั้นต่ำ

1) สถานศึกษาต้องจัดให้มีการปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา เพื่อชี้แจงให้นักศึกษาได้รับข้อมูล และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกิจศึกษา

2) สถานศึกษาต้องจัดให้มีการเตรียมความพร้อมในการปฏิบัติงานให้นักศึกษาก่อนไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

3) สถานศึกษาต้องกำหนดคุณสมบัติและเงื่อนไขทางวิชาการของนักศึกษาที่สามารถไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

4) สถานศึกษาต้องกำหนดช่วงเวลาที่นักศึกษาปฏิบัติงานสหกิจศึกษาไม่ต่ำกว่า 16 สัปดาห์ โดยต้องเป็นการปฏิบัติงานเต็มเวลา และไม่สามารถลงทะเบียนเรียนรายวิชาอื่นใดได้ในช่วงปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

5) สถานศึกษาต้องจัดหางานที่มีลักษณะเป็นโครงการหรืองานประจำที่ตรงกับสาขาวิชาชีพและเน้นประสบการณ์การทำงาน

6) สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้สถานประกอบการได้คัดเลือกนักศึกษา

7) สถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้เลือกสถานประกอบการตามความสมัครใจ

8) สถานศึกษาต้องทำความตกลงกับสถานประกอบการให้ทุกตำแหน่งงานตอบแทน และสวัสดิการต่าง ๆ ตามความเหมาะสมและจำเป็น

9) สถานศึกษาต้องมีกระบวนการเตรียมความพร้อมนักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาโดยใช้เวลาไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง

10) สถานศึกษาต้องจัดให้มีการนิเทศงานของคณาจารย์นิเทศ

11) สถานศึกษาต้องจัดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างนักศึกษาคณาจารย์นิเทศ และคณาจารย์สาขาวิชา

12) กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ต้องถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประเมินและวัดผลและเป็นไปตามมาตรฐานของสถานศึกษานั้น ๆ

(2) มาตรฐานส่งเสริม

1) สถานศึกษาควรให้ข้อมูลลักษณะงานเพื่อประกอบการตัดสินใจของนักศึกษาในการเลือกสถานประกอบการ

2) จำนวนตำแหน่งงานควรมากกว่าจำนวนนักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาอย่างน้อยร้อยละ 10

3) สถานศึกษาควรจัดให้มีการพบกันระหว่างนักศึกษา สถานประกอบการ และคณาจารย์นิเทศ

4) สถานศึกษาควรจัดให้มีสัมภาษณ์นักศึกษาสหกิจศึกษาโดยคณาจารย์นิเทศ และคณาจารย์สาขาวิชาภายหลังการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเพื่อนำข้อมูลมาประกอบการพัฒนา หรือปรับปรุงการดำเนินงานสหกิจศึกษา

5) สถานศึกษาควรจัดให้มีการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างนักศึกษาคณาจารย์นิเทศ คณาจารย์สาขาวิชา และผู้นิเทศงาน

6) สถานศึกษาควรจัดทำ และปรับปรุงฐานข้อมูลสถานประกอบการ

4.2 มาตรฐานนักศึกษา ประกอบด้วยรายละเอียดต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(1) คุณสมบัติพื้นฐานของนักศึกษาก่อนไปสหกิจศึกษา

1) นักศึกษาต้องผ่านเงื่อนไขรายวิชาตามที่สถานศึกษากำหนด

2) นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติที่จะสำเร็จการศึกษาและไม่อยู่ระหว่างการถูกลงโทษทางวินัย ทั้งนี้ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา

3) นักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษา ก่อนไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

(2) กิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างปฏิบัติงาน

1) มาตรฐานขั้นต่ำ

- นักศึกษาต้องบันทึกรายงานการปฏิบัติงานประจำวัน หรือ ประจำสัปดาห์
- นักศึกษาต้องรายงานความก้าวหน้าต่อผู้นิเทศงานและคณาจารย์นิเทศไม่ช้ากว่าสัปดาห์ที่ 10 ของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

- นักศึกษาต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ให้คณาจารย์นิเทศและผู้นิเทศงานก่อนเสร็จสิ้นการปฏิบัติงานและต้องแก้ไขตามที่คณาจารย์นิเทศและผู้นิเทศงานแนะนำให้เรียบร้อย

- นักศึกษาต้องส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ให้สถานศึกษาและสถานประกอบการ

2) มาตรฐานส่งเสริม

- ในช่วงสัปดาห์สุดท้ายของสหกิจศึกษา นักศึกษาควรนำเสนอผลการปฏิบัติงานต่อผู้นิเทศงานและต่อผู้บริหารสถานประกอบการ

(3) คุณภาพรายงานทางวิชาการ

รายงานสหกิจศึกษาต้องมีมาตรฐานเช่นเดียวกับรายงานทางวิชาการทั่วไป

(4) การร่วมกันสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักศึกษา

นักศึกษาต้องนำเสนอผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ในการสัมมนาสหกิจศึกษา ระหว่างคณาจารย์นิเทศ นักศึกษาสหกิจศึกษา และนักศึกษาของแต่ละสาขาวิชา หลังกลับจากปฏิบัติงานสหกิจศึกษา (นิพนวอล ศรีจาดและคณะ, 2556, น. 17 – 20)

5. มาตรฐานสหกิจศึกษาของสถานประกอบการ ประกอบด้วยมาตรฐานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

5.1 มาตรฐานการบริหารจัดการ

(1) นโยบายและการบริหาร

1) มาตรฐานขั้นต่ำ

- มีนโยบายสนับสนุนการดำเนินงานสหกิจศึกษา
- ผู้บริหารให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานสหกิจศึกษา
- บุคลากรที่เกี่ยวข้องตระหนักรู้และเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ตลอดจน

ประโยชน์ที่สถานประกอบการจะได้รับในการดำเนินงานสหกิจศึกษา

2) มาตรฐานส่งเสริม

- ควรให้นักศึกษาได้มีการนำเสนอผลการปฏิบัติงาน และประสบการณ์ที่ได้รับ

(2) การจัดบุคลากร

- 1) จัดให้บุคลากรของสถานประกอบการที่มีหน้าที่เกี่ยวข้อง ทำหน้าที่ประสานงานด้าน

สหกิจศึกษา

- 2) มีผู้นิเทศงานที่มีคุณวุฒิหรือประสบการณ์ตรงตามสาขาวิชาชีพของนักศึกษา

(3) การจัดงบประมาณและทรัพยากร

- 1) มีค่าตอบแทนและสวัสดิการในอัตราที่เหมาะสม ตามความจำเป็นของลักษณะงาน
- 2) มีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติงานของนักศึกษา
- 3) มีความปลอดภัยต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษา
- (4) การเสนองานสหกิจศึกษาแก่สถานศึกษา

มีการเสนองานสหกิจศึกษาแก่สถานศึกษา อย่างน้อยหนึ่งภาคการศึกษา ก่อนที่นักศึกษาจะไปปฏิบัติงาน

- (5) การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงาน

- 1) มาตรฐานขั้นต่ำ

- มีกระบวนการและเกณฑ์การคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงาน

- 2) มาตรฐานส่งเสริม

- มีการให้คำแนะนำแก่นักศึกษาที่ไม่ได้รับการคัดเลือก เพื่อให้นักศึกษาได้มี

โอกาสปรับปรุงตนเองสำหรับการสมัครงานครั้งต่อไป โดยให้สถานศึกษาเป็นผู้ประสานงาน

5.2 มาตรฐานวิชาการ

- (1) การเตรียมความพร้อมนักศึกษา

มีการปฐมนิเทศ สอนงาน และจัดให้นักศึกษาได้เห็นภาพรวมการดำเนินงานของสถานประกอบการ ตลอดจนกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ

- (2) การจัดประสบการณ์ให้นักศึกษาในระหว่างการปฏิบัติงาน

- 1) มาตรฐานขั้นต่ำ

- นักศึกษาได้ปฏิบัติงานเต็มเวลา เสมือนเป็นพนักงานชั่วคราว ของสถาน

ประกอบการ

- มีการกำหนดภาระงาน หรือหัวข้อโครงการที่ตรงกับวิชาชีพ และเน้นประสบการณ์

การทำงาน

- 2) มาตรฐานส่งเสริม

- ควรมีการอบรมเสริมทักษะเฉพาะ ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน

- ควรจัดกิจกรรมให้นักศึกษามีโอกาสเผชิญปัญหาที่ท้าทาย ได้โดยตรง ได้สร้าง

ความรู้ใหม่ และสามารถประยุกต์ใช้ในสภาพการปฏิบัติงานจริง

5.3 มาตรฐานผู้นิเทศงาน

- (1) มาตรฐานขั้นต่ำ

- 1) เป็นผู้มีความรู้ไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาชีพเดียวกับนักศึกษา หรือ ใกล้เคียง

หรือเป็นผู้มีความชำนาญในสาขาวิชาชีพเดียวกับนักศึกษา

2) มีการให้คำปรึกษา ติดตาม แนะนำการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในสถานประกอบการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

3) ตรวจสอบรายงานและให้ข้อเสนอแนะในการเขียนรายงานสหกิจศึกษา

4) ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อนำเสนอต่อสถานศึกษาและองค์กรของตนเอง

(2) มาตรฐานส่งเสริม

1) ควรเข้าร่วมฟังการนำเสนอผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาและให้ข้อเสนอแนะ

5.4 มาตรฐานการวัดและการประเมินผล

(1) มีกระบวนการการตรวจสอบลักษณะงาน และคุณภาพงานให้สอดคล้องกับสาขาวิชาชีพของนักศึกษา และเป็นประโยชน์กับสถานประกอบการ

(2) มีกระบวนการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษา

(3) มีกระบวนการให้คำปรึกษาทางวิชาการ วิชาชีพ และให้คำแนะนำในการปรับตัวให้เข้ากับการปฏิบัติงาน

(4) มีกระบวนการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา

(5) มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

(นิมมล ศรีจาดและคณะ, 2556, น. 23 – 25)

6. จริยธรรมของผู้นิเทศงานสหกิจศึกษาและเทคนิคการเป็นผู้นิเทศงาน

6.1 จริยธรรมของผู้นิเทศสหกิจศึกษา

จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม ซึ่งใช้เป็นแนวประพฤติปฏิบัติร่วมกันหรือกริยาที่ควรประพฤติที่สอดคล้องกับความถูกต้องดีงามเพื่อเป็นบรรทัดฐานของสังคมที่สมาชิกต้องปฏิบัติตามเพื่อให้สังคมอยู่ได้ ซึ่งมีความสำคัญต่อตนเองและการอยู่ร่วมกันในสังคม ความสำคัญของจริยธรรม มีหลายประการ ดังนี้ 1) ทำให้รู้และเข้าใจเรื่องหน้าที่ของตน 2) ทำให้รู้และเข้าใจเรื่องอุดมคติอันสูงสุดของชีวิต 3) ทำให้รู้และเข้าใจเรื่องคุณค่าและพัฒนาจิตใจของตนและยกระดับจิตใจให้สูงขึ้น 4) ทำให้รู้และสามารถนำมาปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์ในสังคม 5) ทำให้รู้จักการหาเหตุผล และวิพากษ์ว่าสิ่งใดดีและสิ่งใดไม่ดี เนื่องจากทำให้บุคคลรู้หน้าที่ และสามารถใช้เป็นหลักยึดเหนี่ยวในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุขได้

6.2 เทคนิคการเป็นผู้นิเทศงาน

ผู้นิเทศงานเป็นส่วนประกอบสำคัญ ที่ทำให้นักศึกษาสหกิจศึกษาได้รับความรู้ ทักษะ และประสบการณ์อันเป็นประโยชน์แก่ตัวนักศึกษาเอง และทำให้งานสหกิจศึกษามีการพัฒนาและก้าวหน้าตามวัตถุประสงค์ ดังนั้นผู้นิเทศงาน จึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง ในการ

ปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา สามารถให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา รวมถึงการประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาและรวบรวมข้อมูลเพื่อการพัฒนา นำเสนอต่อสถานศึกษาและสถานประกอบการของผู้นิเทศงานได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ ผู้นิเทศงานต้องเข้าใจบทบาทและหน้าที่ ที่มีต่องานสหกิจศึกษาและปฏิบัติกับนักศึกษาเสมือนเป็นพนักงานชั่วคราวเต็มเวลาของสถานประกอบการ ประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดปฐมนิเทศนักศึกษาสหกิจศึกษา สอนงานและอธิบายให้นักศึกษาเข้าใจกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนการดำเนินงานของสถานประกอบการ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

เนื่องจากผู้นิเทศงานมีประสบการณ์ในการทำงาน และเป็นผู้ที่เข้าใจการปฏิบัติงานในสถานประกอบการของตน จึงสามารถสอนงาน อบรมทักษะเฉพาะที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษาแนะนำการทำงาน ตลอดจนการใช้ชีวิต สังคม และวัฒนธรรมในองค์กรแก่นักศึกษาได้เป็นอย่างดีโดยหลักเกณฑ์มาตรฐานผู้นิเทศงานสหกิจศึกษา มีดังนี้

1. มีคุณวุฒิไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ในสาขาวิชาชีพเดียวกับนักศึกษา หรือ โกล่เคียง หรือ เป็นผู้มีความชำนาญในสาขาวิชาชีพเดียวกับนักศึกษา
2. มีการให้คำปรึกษา ติดตาม แนะนำการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษาและประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ภายในสถานประกอบการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์
3. ตรวจสอบรายงานและให้ข้อเสนอแนะในการเขียนรายงานสหกิจศึกษา
4. ประเมินผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา และรวบรวมข้อมูล เพื่อนำเสนอต่อสถานศึกษาและองค์กรของตนเอง

นอกจากนี้ ผู้นิเทศงานควรให้คำแนะนำในการปรับตัวของนักศึกษา ให้เข้ากับวัฒนธรรมองค์กร ดูแลความปลอดภัยในสถานประกอบการและสนับสนุนให้นักศึกษาแสดงความสามารถ โดยนำความรู้ที่ได้ศึกษามาประยุกต์ใช้เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับสถานประกอบการได้อย่างเหมาะสม

1. บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศงานก่อนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

(1) การกำหนดงานสหกิจศึกษา

ผู้นิเทศงาน ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดงาน หรือโครงการที่ต้องการให้นักศึกษาปฏิบัติ รวมถึงการกำหนดคุณสมบัติของนักศึกษา ทักษะพิเศษที่เหมาะสมกับลักษณะงาน ในกรณีที่มีการคัดเลือกนักศึกษาโดยสถานประกอบการ ผู้นิเทศงานควรมีโอกาสคัดเลือกนักศึกษาเอง เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานสหกิจศึกษาอย่างเต็มที่ ในกรณีที่โครงการต้องมีการใช้อุปกรณ์ / เครื่องมือ หรืองบประมาณ ผู้นิเทศงานควรประสานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อมิให้เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

(2) การกำหนดแผนงาน

ก่อนการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา ผู้นิเทศงานและผู้บริหารควรมีการประชุมวางแผนงาน ที่ต้องการให้นักศึกษามาปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นการล่วงหน้าประมาณ 3 เดือนเพื่อให้มีเวลาเพียงพอในการประสานงานและคัดเลือกนักศึกษาตามที่ต้องการ ทั้งนี้โครงการต้อง เป็นโครงการที่ผู้นิเทศงานกำหนดขอบเขตชัดเจน รู้วิธีการดำเนินโครงการโดยสังเขป และหากต้องมีการใช้งบประมาณ อาจกำหนดร่วมกับงบประมาณประจำปีของแผนกตามหมวดที่เกี่ยวข้อง อาทิ ค่าเบี้ยเลี้ยง สวัสดิการ ค่าอุปกรณ์ เป็นต้น นอกจากนี้ ระยะเวลาการดำเนินโครงการควรสอดคล้องกับระยะเวลาการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา คือ ประมาณ 16 สัปดาห์ หากโครงการใช้เวลานานกว่านั้น ผู้นิเทศงานควรแบ่งโครงการออกเป็นช่วง ๆ ตามความเหมาะสมเพื่อให้นักศึกษาสามารถปฏิบัติได้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

2. บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศงานระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

ในสัปดาห์แรกของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ผู้นิเทศงานควรประชุมกับนักศึกษา เพื่อกำหนดแผนการทำงาน ร่วมกับฝ่ายพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการจัดปฐมนิเทศนักศึกษาเพื่อให้นักศึกษาทราบกฎ ระเบียบ วัฒนธรรมและโครงสร้างขององค์กร และแนะนำตัวนักศึกษากับพนักงานที่เกี่ยวข้อง หลังจากนั้นควรมีการอบรมเรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน สอนงานและแนะนำเทคนิคต่าง ๆ ที่ต้องการให้นักศึกษาสหกิจศึกษาปฏิบัติ โดยผู้นิเทศงานอาจประเมินความรู้ ความสามารถของนักศึกษาในการประชุมระหว่างผู้นิเทศงานกับนักศึกษา รวมทั้งแนะนำให้ศึกษาแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องอื่น ๆ หลังจากนั้น ผู้นิเทศงานอาจกำหนดให้มีการเรียนรู้ในระหว่างการทำงานจริง (On the Job Training) ประมาณ 1- 2 สัปดาห์ ก่อนที่จะให้นักศึกษาสหกิจศึกษาลองปฏิบัติงานจริงโดยมีผู้นิเทศงานคอยดูแลและให้คำปรึกษาอีกประมาณ 1- 2 สัปดาห์ ก่อนที่จะเริ่มให้ทำโครงการตามลำพังร่วมกับการประชุมติดตามความก้าวหน้าตามความถี่ที่เหมาะสม ทั้งนี้ผู้นิเทศงานต้องคำนึงถึงสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างเวลาที่นักศึกษาใช้ในการทำงานประจำ (Routine) และโครงการ (Project) หากสถานศึกษากำหนดว่านักศึกษาสหกิจศึกษาต้องมีการทำโครงการในระหว่างการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาด้วย

3. บทบาทและหน้าที่ของผู้นิเทศงานหลังการปฏิบัติสหกิจศึกษา

ผู้นิเทศงานต้องประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา ซึ่งการประเมินผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา ประกอบด้วย ผลการปฏิบัติงาน การสำเอนผลงาน และการทำรายงานผลการปฏิบัติงาน ผู้นิเทศงานต้องใช้เกณฑ์การวัดผลตามที่สถานศึกษากำหนดไว้ ร่วมกับการเสนอแนะสิ่งที่นักศึกษา สถานศึกษา และสถานประกอบการควรปรับปรุง เพื่อหาแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานสหกิจศึกษาต่อไป สำหรับการประเมินผลการดำเนินงานสหกิจศึกษาและการพัฒนางานสหกิจศึกษา ผู้นิเทศงานต้องประเมินผลการดำเนินงานสหกิจศึกษา หลังจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษา เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับในการพัฒนางานสหกิจศึกษาของสถานศึกษา และสถานประกอบการโดยอาจพิจารณาประเมินหัวข้อต่าง ๆ ดังนี้

- (1) ผลการดำเนินงานสหกิจศึกษาบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้
- (2) การใช้ผลการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลงานผู้ปฏิบัติงาน และการรับนักศึกษาเป็นพนักงานในอนาคตต่อไป
- (3) ความรู้ใหม่ที่ได้นำมาประยุกต์ใช้จากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ลักษณะงานและคุณสมบัติของนักศึกษาสหกิจศึกษาที่ต้องการ การต่อยอดสู่งานวิจัยและการบริการวิชาการในอนาคต (ภูมิพันธ์ รัชมีจันทร์และคณะ, 2556, น. 97 – 104)

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จันทิมา เขียวแก้ว (2550) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ผลสัมฤทธิ์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ของนักศึกษา สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย พบว่า ในภาพรวม นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ในการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในระดับดี เกรดเฉลี่ยของนักศึกษามีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.1 นักศึกษาที่ไปฝึกงานในสถานประกอบการที่แตกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์การฝึกประสบการณ์วิชาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับปัญหาและอุปสรรคที่นักศึกษาพบ คือ การปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในการทำงาน การประยุกต์ใช้ความรู้ในรายวิชาอื่นในการทำงานจริง ด้านประโยชน์ในการฝึกงาน พบว่า การฝึกงานทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้การทำงานและลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งจะเป็นประโยชน์และแนวทางในการเตรียมพร้อมสำหรับการทำงานวิชาชีพในอนาคต

สมนึก เอื้อจิรพงษ์พันธ์ และอติรัตน์ หวานนุรักษ์ (2552) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการรูปแบบการปฏิบัติสหกิจศึกษาและคุณลักษณะของนักศึกษา กรณีศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ พบว่า องค์กรธุรกิจส่วนใหญ่รับนักศึกษาสหกิจศึกษาในหลักสูตรทางด้านบัญชีอยู่ในชั้นปีที่ 4 มากที่สุด และให้ความสำคัญกับคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชี ในเรื่องการรักษาความลับขององค์กร องค์กรที่จัดทำบัญชีโดยโปรแกรม Microsoft Excel เป็นหลัก ให้ความสำคัญกับคุณลักษณะด้านความรู้ทางเทคโนโลยีสารสนเทศมากกว่าองค์กรที่จัดทำบัญชีโดยโปรแกรมบัญชีสำเร็จรูป

จิตติมา อัครพรหมธาดา และคณะ (2552) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสหกิจศึกษาจากสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม พบว่า สถานประกอบการส่วนใหญ่ยินดีรับนักศึกษาสหกิจ และจากการประเมินของผู้ตอบแบบสอบถาม 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร หรือหัวหน้าฝ่ายบุคคล และกลุ่มวิศวกร หรือผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิค กลุ่มผู้ประเมินทั้งสองกลุ่ม มีความต้องการนักศึกษาที่มีคุณลักษณะด้านทัศนคติและพฤติกรรม โดยเน้นมากที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต ค่าเฉลี่ยความต้องการรวมทั้ง 2 กลุ่ม อยู่ที่ระดับมาก รองลงมาคือ ด้านทักษะ และด้านความรู้ของนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยความต้องการระดับปานกลาง ตามลำดับ

ทัศนีย์ ประธาน และคณะ (2556) ศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาของนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ โดยศึกษาจากนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่ ที่เข้าร่วมปฏิบัติสหกิจศึกษา จำนวน 372 คน พบว่า นักศึกษาก่อนเข้าร่วมปฏิบัติสหกิจศึกษาได้รับการเตรียมความพร้อมก่อน ด้วยการลงทะเบียนเรียนรายวิชาเตรียมสหกิจศึกษา ซึ่งมีรหัสวิชาแตกต่างกัน แต่เนื้อหาสาระส่วนใหญ่ใกล้เคียงกัน แตกต่างกันเฉพาะสาระที่เป็นจุดเน้นของวิชาชีพแต่ละอาชีพ นักศึกษาส่วนใหญ่ ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติสหกิจศึกษา และผลงานทางวิชาการอยู่ในระดับดีทุกสาขาวิชาและทุกด้าน ยกเว้นนักศึกษาศาขาริชากการบัญชี การจัดการทรัพยากรมนุษย์ และภาษาจีนธุรกิจ ที่ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติสหกิจศึกษาในระดับดีมาก และนักศึกษาศาขาริชากการบัญชีและกราฟิกดีไซน์ และคอมพิวเตอร์ธุรกิจ ที่ได้รับการประเมินผลงานทางวิชาการ (การเขียนรายงาน) ในระดับดีมาก นอกจากนี้ นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับผลการเรียนวิชาสหกิจศึกษาในระดับดีมาก ยกเว้นนักศึกษาศาขาริชากการศึกษาศาสตร์ ที่ส่วนใหญ่ได้ผลการประเมินในระดับดี ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติสหกิจศึกษาทุกด้าน และภาพรวมมีความสัมพันธ์กับผลงานทางวิชาการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง 0.66 – 0.97

โสภารวรรณ คัมสุขศรี (2557) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการรับนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยีการศึกษาและสื่อสารมวลชนเข้าฝึกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา พบว่า ทักษะความต้องการด้านการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ อยู่ในระดับมากที่สุด คือ ทักษะความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารมวลชน และคุณลักษณะด้านนิสัยของนักศึกษาที่พึงประสงค์ คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการรักษาความลับของหน่วยงาน

เสาวนีย์ ศรีจันทร์นิล (2557) ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลโครงการสหกิจศึกษามหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ สาขาวิชาการบัญชี พบว่า ผู้ประกอบการมีความพึงพอใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของนักศึกษาในระดับมากที่สุด คือ ในส่วนบุคลิกภาพ การปรับตัว การวางแผนการทำงาน ความสามารถในการสื่อสาร ความรับผิดชอบ ความอดสาหะพยายาม การทำงานโดยไม่ต้องสั่ง ความเข้าใจในหลักสหกิจศึกษา และความสะดวกรวดเร็วในการดำเนินงานของโครงการ มนุษย์สัมพันธ์ ทักษะคิดต้องงาน ส่วนคุณภาพงานที่ได้รับ อยู่ในระดับมาก ในด้านการแสดงความคิดเห็น ความรู้วิชาการเพียงพอ ความสามารถในการเรียนรู้งานใหม่ การตัดสินใจ ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศคอมพิวเตอร์ ส่วนการได้รับนักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามต้องการ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนพัฒนาการด้านภาษาอังกฤษและการทำงานกับชาวต่างชาติ อยู่ในระดับไม่ค่อยดี

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนและวิธีการดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นิเทศงานของสถานประกอบการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาในปีการศึกษา 2556 - 2558 จากทำเนียบสถานประกอบการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี จำนวน 125 แห่ง เนื่องจากประชากรมีจำนวนน้อย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้งหมดสำหรับการศึกษาในครั้งนี้

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปลายปิด ซึ่งข้อมูลหรือคำถามที่ใช้ในการสร้างแบบสอบถาม ได้จากการศึกษาเอกสาร และตำราที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีประสบการณ์ทางวิชาชีพบัญชี โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- (1) ด้านความรู้ทางวิชาการ
 - 1) ความรู้ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ
 - 2) ความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน
- (2) ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

		1) ทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	
		2) ทักษะด้านการสื่อสาร	
		(3) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน	
		1) คุณลักษณะส่วนบุคคล	
		2) คุณลักษณะทางสังคม	
		โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ตามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)	
5 ระดับ ดังนี้			
น้อยที่สุด	1	หมายถึง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี	อยู่ในระดับ
น้อย	2	หมายถึง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี	อยู่ในระดับ
ปานกลาง	3	หมายถึง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี	อยู่ในระดับ
มาก	4	หมายถึง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี	อยู่ในระดับ
มากที่สุด	5	หมายถึง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี	อยู่ในระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions)

3. การทดลองใช้เครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้ปฏิบัติงานในสถานประกอบการ ซึ่งมีลักษณะที่ใกล้เคียงกับประชากรที่ศึกษาจำนวน 30 แห่ง และนำแบบสอบถามที่ได้จากการทดลองใช้ (Try out) มาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1970, อ้างถึงในล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ, 2536, น.170 – 172) ได้ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.94 ดังรายละเอียดแสดงในภาคผนวก ข.

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานประกอบการ โดยดำเนินการดังนี้

1. ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และแบบสอบถามที่เสร็จสมบูรณ์แล้ว ไปยังสถานประกอบการทางไปรษณีย์
2. จากการส่งแบบสอบถามไปสถานประกอบการต่าง ๆ และได้ดำเนินการติดตามแล้วปรากฏว่า ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืนมา จำนวน 125 ฉบับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยวิธีการตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) และนำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ในลักษณะข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของข้อมูลที่ได้

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (Mean) ของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงของค่าเฉลี่ย (Mean) เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ ที่มีต่อสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี ตามแนวของเบสท์ (Best, 1981 อ้างถึงในสนทยา เขมวีรัตน์, 2549, น. 87) ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยของคะแนนไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49 หมายถึง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี อยู่ในระดับ น้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี อยู่ในระดับ มาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี อยู่ในระดับ มากที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม วิเคราะห์โดยการจัดอันดับความถี่ และสรุปรวบรวมประเด็นสำคัญเป็นภาพรวม

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัย เรื่อง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำอธิบาย แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิ การศึกษาสูงสุด ประสบการณ์ในการทำงาน และลักษณะขององค์กร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ

- 1 ด้านความรู้ทางวิชาการ
 - 1.1 ความรู้ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ
 - 1.2 ความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน
- 2 ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน
 - 2.1 ทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 2.2 ทักษะด้านการสื่อสาร
- 3 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน
 - 3.1 คุณลักษณะส่วนบุคคล
 - 3.2 คุณลักษณะทางสังคม

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม สำหรับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ นำเสนอเป็นภาพรวม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้นิเทศงาน มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้นิเทศงาน จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	13	10.40
หญิง	112	89.60
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ผู้นิเทศงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีจำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 89.60 และผู้นิเทศงานซึ่งเป็นเพศชาย มีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 10.40

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้นิเทศงาน จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
25 – 30 ปี	32	25.60
31 – 35 ปี	54	43.20
36 – 40 ปี	25	20.00
41 – 45 ปี	14	11.20
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผู้นิเทศงานที่มีกลุ่มอายุระหว่าง 31 – 35 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 43.20 รองลงมาคือ กลุ่มอายุระหว่าง 25 - 30 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 25.60 กลุ่มอายุระหว่าง 36 - 40 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และกลุ่มอายุระหว่าง 41 - 45 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้นิเทศงาน จำแนกตามวุฒิการศึกษาสูงสุด

วุฒิการศึกษาสูงสุด	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	118	94.40
ปริญญาโท	7	5.60
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผู้นิเทศงานที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด คือ จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 94.40 รองลงมาคือ วุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.60

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้นิเทศงาน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 5 ปี	1	0.80
5 – 10 ปี	74	59.20
11 – 15 ปี	36	28.80
16 – 20 ปี	14	11.20
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ผู้นิเทศงานที่มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5 – 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด คือ จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 59.20 รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11 - 15 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 28.80 มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 16 – 20 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.20 และมีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.80

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของผู้นิเทศงาน จำแนกตามลักษณะขององค์กร

ประเภทขององค์กร	จำนวน	ร้อยละ
เอกชน-ประเภทบริการ	110	88.00
เอกชน-ประเภทพาณิชย์	15	12.00
รวม	125	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงว่า ผู้นิเทศงานส่วนใหญ่ทำงานในองค์กรเอกชน-ประเภทบริการ มีจำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00 รองลงมา คือ องค์กรเอกชน-ประเภทพาณิชย์ จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 12.00

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ทางวิชาการ 2) ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และ 3) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน

สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี	\bar{X}	S.D.	ระดับสมรรถนะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
1. ด้านความรู้ทางวิชาการ	3.82	0.30	มาก
2. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน	4.06	0.28	มาก
3. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน	3.92	0.29	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม	3.92	0.23	มาก

จากตารางที่ 6 แสดงถึงความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยรวม 3.92 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชีจะต้องมีสมรรถนะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ด้านที่อยู่ในลำดับแรก คือ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.06 รองลงมา คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน และ ด้านความรู้ทางวิชาการ โดยมีค่าเฉลี่ย 3.92 และ 3.82 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ด้านความรู้ทางวิชาการ

สมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาการ	\bar{X}	S.D.	ระดับสมรรถนะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
1.1 ความรู้ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ	3.98	0.35	มาก
1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีของประเทศและระหว่างประเทศ	4.12	0.68	มาก
2) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ	4.77	0.42	มากที่สุด
3) ใฝ่รู้เชิงวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเพื่อประยุกต์ใช้กับลักษณะของงาน	3.29	0.47	ปานกลาง
4) มีความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	4.50	0.50	มากที่สุด
5) ติดตามความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่อง	3.22	0.41	ปานกลาง
1.2 ความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน	3.67	0.34	มาก
1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กับองค์ความรู้ด้านการบัญชี	4.70	0.48	มากที่สุด
2) เรียนรู้เทคนิคการปฏิบัติงานด้านการบัญชีและด้านอื่นๆ ที่สัมพันธ์กัน	3.91	0.60	มาก
3) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการใหม่ ๆ	3.99	0.69	มาก
4) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจขององค์กร	3.12	0.35	ปานกลาง
5) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี	2.64	0.54	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.82	0.30	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ผู้นิเทศงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.82 เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า สมรรถนะที่เกี่ยวกับความรู้ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ และสมรรถนะที่เกี่ยวกับความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน ที่จะต้องใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก

เช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.98 และ 3.67 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสมรรถนะที่เกี่ยวกับความรู้ ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ และมีความรู้เกี่ยวกับ จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.77 และ 4.50 ตามลำดับ และข้อที่อยู่ใน ระดับมาก คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีของประเทศและระหว่างประเทศ มีค่าเฉลี่ย 4.12 นอกจากนี้ข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ใฝ่รู้เชิงวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและภาค ปฏิบัติเพื่อประยุกต์ใช้กับลักษณะของงาน และ ติดตามความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทาง วิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 3.29 และ 3.22 ตามลำดับ สำหรับสมรรถนะที่เกี่ยวกับ ความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ในระดับมากที่สุด คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กับองค์ ความรู้ด้านการบัญชี มีค่าเฉลี่ย 4.70 และข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับ เทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการใหม่ ๆ และเรียนรู้เทคนิคการปฏิบัติงานด้านการบัญชีและด้าน อื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน มีค่าเฉลี่ย 3.99 และ 3.91 ตามลำดับ นอกจากนี้ข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจขององค์กร และมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจ และหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี มีค่าเฉลี่ย 3.12 และ 2.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของ นักศึกษาศึกษาสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน

สมรรถนะด้านทักษะในการปฏิบัติงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับสมรรถนะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
2.1 ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	4.12	0.30	มาก
1) สามารถวางแผนการทำงานและจัดลำดับงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ	4.55	0.50	มากที่สุด
2) สามารถเรียนรู้งานและประยุกต์ใช้ความรู้กับลักษณะของงาน	3.22	0.41	ปานกลาง
3) สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง บรรลุผลสำเร็จตามกำหนดเวลา	3.75	0.45	มาก
4) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม	4.32	0.49	มาก
5) มีวิจรรย์ญาณและความสามารถในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา	4.78	0.44	มากที่สุด
2.2 ทักษะด้านการสื่อสาร	3.94	0.40	มาก
1) สามารถนำเสนอผลการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ตรงประเด็นและครบถ้วน	4.54	0.55	มากที่สุด
2) สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้	3.82	0.54	มาก
3) สามารถติดต่อสื่อสารและประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.47	0.50	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	4.06	0.28	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ผู้นิเทศงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านทักษะในการปฏิบัติงานของนักศึกษาศึกษาสาขาสถาปัตยกรรมศาสตร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.06 เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า สมรรถนะที่เกี่ยวกับทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสมรรถนะที่เกี่ยวกับทักษะด้านการสื่อสาร ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ย 4.12 และ 3.94 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสมรรถนะที่เกี่ยวกับทักษะด้าน

การคิดวิเคราะห์และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด คือ มีวิจารณ์ญาณและความสามารถในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา และสามารถวางแผนการทำงานและจัดลำดับงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.78 และ 4.55 ตามลำดับ และข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องบรรลุผลสำเร็จตามกำหนดเวลา มีค่าเฉลี่ย 4.32 และ 3.75 ตามลำดับ สุดท้ายข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สามารถเรียนรู้งานและประยุกต์ใช้ความรู้กับลักษณะของงาน มีค่าเฉลี่ย 3.22 สำหรับสมรรถนะที่เกี่ยวกับทักษะด้านการสื่อสาร เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด คือ สามารถนำเสนอผลการปฏิบัติงานได้ถูกต้องตรงประเด็นและครบถ้วน มีค่าเฉลี่ย 4.54 และข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ มีค่าเฉลี่ย 3.82 สุดท้ายข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สามารถติดต่อประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ย 3.47

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของ นักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน

สมรรถนะด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับสมรรถนะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน
3.1 คุณลักษณะส่วนบุคคล	3.99	0.32	มาก
1) มีความซื่อสัตย์	4.64	0.50	มากที่สุด
2) มีระเบียบวินัย	3.54	0.58	มาก
3) ตรงต่อเวลา	3.91	0.40	มาก
4) มีความขยันอดทน	3.62	0.63	มาก
5) มีความรับผิดชอบ	4.47	0.50	มาก
6) มีความละเอียดรอบคอบ	3.87	0.49	มาก
7) มีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ	4.62	0.49	มากที่สุด
8) ปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร	3.20	0.44	ปานกลาง
3.2 คุณลักษณะทางสังคม	3.80	0.30	มาก
1) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี	4.25	0.45	มาก
2) มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม	4.71	0.45	มากที่สุด
3) ยินดีรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน	3.81	0.64	มาก
4) ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ	3.18	0.45	ปานกลาง
5) สามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมขององค์กร	3.07	0.32	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.92	0.29	มาก

จากตารางที่ 9 แสดงว่า ผู้นิเทศงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน ของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.92 เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า สมรรถนะที่เกี่ยวกับด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล และสมรรถนะที่เกี่ยวกับด้านคุณลักษณะทางสังคม ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยมีค่าเฉลี่ย 3.99 และ 3.80 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสมรรถนะที่เกี่ยวกับด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด คือ มีความซื่อสัตย์ และมีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.64 และ 4.62 ตามลำดับ และข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ มีความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา มีความละเอียดรอบคอบ มีความขยันอดทน และมี

ระเบียบวินัย มีค่าเฉลี่ย 4.47, 3.91, 3.87, 3.62 และ 3.54 ตามลำดับ สุดท้ายข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร มีค่าเฉลี่ย 3.20 สำหรับสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับด้านคุณลักษณะทางสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด คือ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม มีค่าเฉลี่ย 4.71 และข้อที่อยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และยินดีรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ย 4.25 และ 3.81 ตามลำดับ สุดท้ายข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมขององค์กร มีค่าเฉลี่ย 3.18 และ 3.07 ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตารางที่ 10 ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี

รายการ	ความถี่ (N =22)	ลำดับที่
1. ด้านความรู้ทางวิชาการ		
1.1 ควรมีความรู้ด้านภาษีอากรทุกประเภทเป็นอย่างดี เพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม	17	1
1.2 พัฒนาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ทันกับธุรกรรมทางธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา	14	2
1.3 เรียนรู้และทำความเข้าใจกับมาตรฐานวิชาชีพบัญชีสากลที่ต้องนำมาใช้กับการปฏิบัติงาน	9	3
2. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน		
2.1 รู้จักสังเกตและมีไหวพริบในการทำงาน	18	1
2.2 ควรฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับโปรแกรมทางบัญชีในหลาย ๆ รูปแบบ	13	2
3. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน		
3.1 มีเหตุผล และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	16	1
3.2 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี กับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	11	2

จากตารางที่ 10 แสดงว่า สมรรถนะของนักศึกษาศึกษาสาขารัฐศาสตร์ตามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้บริหาร ในด้านต่าง ๆ ทั้ง 3 ด้าน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ด้านความรู้ทางวิชาการ ได้แก่ ควรมีความรู้ด้านภาษษากรทุกประเภทเป็นอย่างดีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม และจะต้องพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันกับธุรกรรมทางธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา พร้อมทั้งเรียนรู้และทำความเข้าใจกับมาตรฐานวิชาชีพสากลที่ต้องนำมาใช้กับการปฏิบัติงาน

2. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ได้แก่ รู้จักสังเกตและมีไหวพริบในการทำงาน อีกทั้งควรฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับโปรแกรมทางบัญชีในหลาย ๆ รูปแบบ

3. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ มีเหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมทั้งมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวินิจฉัย เรื่อง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ ผู้วิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. สรุปผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้นิเทศงานของสถานประกอบการ ในเขตกรุงเทพมหานคร ที่เข้าร่วมโครงการสหกิจศึกษาในปีการศึกษา 2556 - 2558 จากทำเนียบสถานประกอบการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ จำนวน 125 แห่ง เนื่องจากประชากรมีจำนวนน้อย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้งหมดสำหรับการศึกษาในครั้งนี้ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามนั้น ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้นิเทศงาน

ผู้นิเทศงานส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 89.60) และผู้นิเทศงานที่มีกลุ่มอายุระหว่าง 31 - 35 ปี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 43.20) รองลงมา คือ กลุ่มอายุระหว่าง 25 - 30 ปี (ร้อยละ 25.60) โดยผู้นิเทศงานที่มีวุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 94.40) รองลงมา คือ วุฒิการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท (ร้อยละ 5.60) ส่วนประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 5 - 10 ปี มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 59.20) รองลงมา คือ มีประสบการณ์ในการทำงานระหว่าง 11 - 15 ปี (ร้อยละ 28.80) นอกจากนี้ ผู้นิเทศงานส่วนใหญ่ทำงานในองค์กรเอกชน - ประเภท บริการ (ร้อยละ 88.00) รองลงมา คือ องค์กรเอกชน - ประเภทพาณิชย์ (ร้อยละ 12.00)

ตอนที่ 2 ข้อมูลความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี 3 ด้าน คือ 1) ด้านความรู้ทางวิชาการ 2) ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน และ 3) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน

จากการศึกษา ความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยรวม 3.92 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชีจะต้องมีสมรรถนะที่ใช้ในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ ด้านที่อยู่ในลำดับแรก คือ ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ($\bar{X}=4.06$) รองลงมา คือ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน ($\bar{X}=3.92$) และด้านความรู้ทางวิชาการ ($\bar{X}=3.82$) ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้านสรุปได้ ดังนี้

ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ผู้นิเทศงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านทักษะในการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.06$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า สมรรถนะที่เกี่ยวกับทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ($\bar{X}=4.12$) และสมรรถนะที่เกี่ยวกับทักษะด้านการสื่อสาร ($\bar{X}=3.94$) ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสมรรถนะที่เกี่ยวกับทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด คือ มีวิจรรย์ญาณและความสามารถในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา ($\bar{X}=4.78$) และสามารถวางแผนการทำงานและจัดลำดับงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=4.55$) ตามลำดับ และข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=4.32$) และสามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้องบรรลุผลสำเร็จตามกำหนดเวลา ($\bar{X}=3.75$) ตามลำดับ สุดท้ายข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สามารถเรียนรู้งานและประยุกต์ใช้ความรู้กับลักษณะของงาน ($\bar{X}=3.22$) สำหรับสมรรถนะที่เกี่ยวกับทักษะด้านการสื่อสาร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด คือ สามารถนำเสนอ ผลการปฏิบัติงานได้ถูกต้องตรงประเด็นและครบถ้วน ($\bar{X}=4.54$) และข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ($\bar{X}=3.82$) สุดท้ายข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ สามารถติดต่อประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X}=3.47$)

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน ผู้นิเทศงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน ของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.92$) เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า สมรรถนะที่เกี่ยวกับด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล ($\bar{X}=3.99$) และสมรรถนะที่เกี่ยวกับด้านคุณลักษณะทางสังคม ($\bar{X}=3.80$) ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสมรรถนะที่เกี่ยวกับด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด คือ มีความซื่อสัตย์ ($\bar{X}=4.64$) และมีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ ($\bar{X}=4.62$) ตามลำดับ และข้อ

ที่อยู่ในระดับมาก คือ มีความรับผิดชอบ ($\bar{X}=4.47$) ตรงต่อเวลา ($\bar{X}=3.91$) มีความละเอียดรอบคอบ ($\bar{X}=3.87$) มีความขยันอดทน ($\bar{X}=3.62$) และมีระเบียบวินัย ($\bar{X}=3.54$) ตามลำดับ สุดท้ายข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบขององค์กร ($\bar{X}=3.20$) สำหรับสมรรถนะที่เกี่ยวกับด้านคุณลักษณะทางสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด คือ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม ($\bar{X}=4.71$) และข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ($\bar{X}=4.25$) และยินดีรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ($\bar{X}=3.81$) ตามลำดับ สุดท้ายข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ ($\bar{X}=3.18$) และสามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมขององค์กร ($\bar{X}=3.07$) ตามลำดับ

ด้านความรู้ทางวิชาการ ผู้นิเทศงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สมรรถนะที่เกี่ยวกับความรู้ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ ($\bar{X}=3.98$) และสมรรถนะที่เกี่ยวกับความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน ($\bar{X}=3.67$) อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาสมรรถนะที่เกี่ยวกับความรู้ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุดคือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ($\bar{X}=4.77$) และมีความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ($\bar{X}=4.50$) ตามลำดับ และข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีของประเทศและระหว่างประเทศ ($\bar{X}=4.12$) นอกจากนั้นข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ใฝ่รู้เชิงวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อประยุกต์ใช้กับลักษณะของงาน ($\bar{X}=3.29$) และติดตามความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงทางวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}=3.22$) ตามลำดับ สำหรับสมรรถนะที่เกี่ยวกับความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน ในระดับมากที่สุด คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กับองค์ความรู้ด้านการบัญชี ($\bar{X}=4.70$) และข้อที่อยู่ในระดับมาก คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการใหม่ ๆ ($\bar{X}=3.99$) และเรียนรู้เทคนิคการปฏิบัติงานด้านการบัญชีและด้านอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน ($\bar{X}=3.91$) ตามลำดับ นอกจากนั้นข้อที่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจขององค์กร ($\bar{X}=3.12$) และมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องับวิชาชีพบัญชี ($\bar{X}=2.64$) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน มีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. ด้านความรู้ทางวิชาการ ได้แก่ ควรมีความรู้ด้านภาษาอากรทุกประเภทเป็นอย่างดีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม และจะต้องพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันกับธุรกรรมทางธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา พร้อมทั้งเรียนรู้ และทำความเข้าใจกับมาตรฐานวิชาชีพบัญชีสากลที่ต้องนำมาใช้กับการปฏิบัติงาน

2. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ได้แก่ รู้จักสังเกตและมีไหวพริบในการทำงาน อีกทั้งควรฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับโปรแกรมทางบัญชีในหลาย ๆ รูปแบบ

3. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน ได้แก่ มีเหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมทั้งมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. อภิปรายผล

ผลการศึกษาวิจัย ความคิดเห็นของผู้นิเทศงาน เกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชีทั้ง 3 ด้าน มีดังต่อไปนี้

ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน ผู้นิเทศงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านทักษะในการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า สมรรถนะที่เกี่ยวกับทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และสมรรถนะที่เกี่ยวกับทักษะด้านการสื่อสาร ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันตามลำดับ เมื่อพิจารณาสมรรถนะที่เกี่ยวกับทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด คือ มีวิจรรย์ญาณและความสามารถในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา และสามารถวางแผนการทำงานและจัดลำดับงานที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ รองลงมา คือ สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม สำหรับสมรรถนะที่เกี่ยวกับทักษะด้านการสื่อสาร เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด คือ สามารถนำเสนอผลการปฏิบัติงานได้ถูกต้องตรงประเด็นและครบถ้วน รองลงมา คือ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารได้ ทั้งนี้อาจเนื่องจากการทำงานมีปัญหาเกิดขึ้นจะต้องมีการแก้ไขปัญหา ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์ ในการแก้ไขปัญหาเหล่านั้น แนวทางการแก้ไขปัญหาให้ประสบความสำเร็จได้นั้น ควรจะมีการวิเคราะห์ต้นเหตุของปัญหาแล้วจึงวางแผนแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น (สมเดช โรจน์ครีเสถียร, 2545, น. 4) และความสามารถในการแก้ไขปัญหาเป็นการคิดริเริ่มหรือการคิดได้ในการแก้ปัญหา การแสวงหาทางเลือกที่จะเป็นคำตอบสำหรับปัญหานั้น ๆ ซึ่งจะต้องคิดอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในเรื่องการคิด การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การประเมินค่า ความมีเหตุผลในการคิดสร้างสรรค์และ

การสรุปเหตุผลอันจะนำไปสู่การเลือกทางเลือกในการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องเหมาะสม (เฉลิมพงศ์ มีสมนัย, 2548, น. 85) อีกทั้ง ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องแสดงให้เห็นว่าตนเองสามารถดึงเอาความรู้จากหัวข้อวิชา ที่ศึกษามาอย่างหลากหลายไปใช้แก้ปัญหา ที่มีหลายด้านและซับซ้อนได้ พร้อมทั้งสามารถระบุปัญหาและเรียงลำดับความจำเป็นที่ต้องแก้ไขได้ และเข้าใจบทบาทของการใช้ดุลยพินิจในการจัดการกับปัญหานั้น (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 6, 2548, น. 2) นอกจากนี้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบมีเหตุผล ในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรที่ตนสังกัด รวมถึงนายจ้าง (ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน เจ้าของ) ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2553, น. 14) เนื่องจากทักษะทางปัญญาทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถแก้ไขปัญหา ตัดสินใจ และใช้ดุลยพินิจที่ดีแก้ไขสถานการณ์ที่ซับซ้อนขององค์กรได้ รวมทั้งมีความสามารถที่จะจัดและแบ่งหน้าทำงาน พร้อมทั้งจัดแรงงานให้เสร็จตามกำหนดเวลา และสามารถที่จะเข้าร่วมและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3, 2548, น. 3)

โ ด ย ที่

นักบัญชีต้องปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยีสารสนเทศที่เปลี่ยนแปลงไป และนักบัญชีต้องรู้จักปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในความต้องการข้อมูล เนื่องจากข้อมูลบัญชีเป็นข้อมูลที่ไม่หยุดนิ่งในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่ตายตัว เพราะธุรกรรมทางธุรกิจมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในขณะที่ความต้องการของผู้ใช้ข้อมูลก็เปลี่ยนแปลงไปเช่นกัน ดังนั้นจึงต้องเป็นข้อมูลที่ถูกต้อง เชื่อถือได้ โปร่งใส สามารถสะท้อนภาพที่แท้จริงขององค์กรได้อย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสภาพแวดล้อมในขณะนั้นอย่างแท้จริงไม่บิดเบือน นอกจากนั้นนักบัญชีควรเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่จะช่วยให้การบัญชีมีความทันสมัย เพื่อช่วยเพิ่มคุณค่าที่สามารถตอบสนองทิศทางการบริหารองค์กรได้ (สุวรรณ หวังเจริญเดช, 2548, น. 44) นอกจากนั้นในปัจจุบันมีแนวโน้มในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการปฏิบัติงานด้านบัญชีมากขึ้น โดยมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2 (2548, น. 5, 9) ระบุว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีควรปรับใช้ระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมมาใช้กับธุรกิจและปัญหาทางบัญชี ทั้งนี้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่เพียงใช้ข้อมูลสารสนเทศและใช้ทักษะการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ยังคงมีบทบาทสำคัญโดยเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการเพื่อประเมิน ออกแบบ และจัดการระบบสารสนเทศเหล่านั้น นอกจากนี้ปัจจัยที่สำคัญ คือ การสร้างความเชื่อถือในองค์กรให้กับบุคคล ภายนอกองค์กร จึงต้องเอาใจใส่กับผลการปฏิบัติงาน คือ การจัดทำและนำเสนองบการเงินให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน ทั้งนี้งบการเงินที่ดีจะต้องเปิดเผยรายการและข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน ชัดเจน และเพียงพอ เพื่อที่จะสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ใช้งบการเงินและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุด (ดวงกมล ปลื้มจิตต์, 2548, น. 42) และเนื่องจากนักบัญชีจำเป็นต้องมีการติดต่อสื่อสารประสานงาน ขอข้อมูล สรุปข้อมูลทางการเงิน เป็นรายงานเพื่อส่งต่อผู้บริหาร ซึ่งล้วนต้องใช้การสื่อสารทั้งหมดและ เมื่อมีการรวมตัวกัน

เป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การติดต่อคงไม่เพียงแค่คนในประเทศไทยเท่านั้น แต่จะมีคนจากประเทศต่าง ๆ เข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นภาษาอังกฤษซึ่งถูกกำหนดเป็นภาษากลางของอาเซียนจึงมีความสำคัญ ซึ่งทักษะในการสื่อสารได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน ต้องนำมาใช้ในการทำงานและการติดต่อสื่อสาร นอกจากนี้ เมื่อมีการทำงานข้ามวัฒนธรรมกัน ก็ควรมีความเข้าใจยอมรับและปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปได้ (ฝ่ายต่างประเทศ, สภาวิชาชีพบัญชี, 2556, น. 5) และจากการตอบแบบสอบถามของผู้นิเทศงานได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม คือ ควรรู้จักสังเกตและมีไหวพริบในการทำงาน อีกทั้งควรฝึก ปฏิบัติเกี่ยวกับโปรแกรมทางบัญชีในหลาย ๆ รูปแบบ

เนื่องจากความซับซ้อนของการดำเนินธุรกิจในปัจจุบัน ทำให้นักศึกษาศึกษาสาขาวิชา การบัญชีต้องเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถทางวิชาชีพ และพัฒนาทักษะด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน และการติดต่อสื่อสาร เพราะ ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางของอาเซียน พร้อมทั้งต้องสามารถพิจารณาและตัดสินใจแก้ไขปัญหา ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำเสนอผลงานได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน นอกจากนี้ต้องสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานได้อย่างเหมาะสม เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและได้ผลงานที่มีคุณภาพ

ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน ผู้นิเทศงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน ของนักศึกษาศึกษาสาขาวิชา การบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า สมรรถนะที่เกี่ยวกับด้านคุณลักษณะส่วนบุคคล และสมรรถนะที่เกี่ยวกับด้านคุณลักษณะทางสังคม ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ตามลำดับ เมื่อพิจารณาสมรรถนะที่เกี่ยวกับด้านคุณลักษณะส่วนบุคคลเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด คือ มีความซื่อสัตย์ และมีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ ตามลำดับ รองลงมา คือ มีความรับผิดชอบ สำหรับสมรรถนะที่เกี่ยวกับด้านคุณลักษณะทางสังคม เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุด คือ มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม รองลงมา คือ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และ ยินดีรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ตามลำดับ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต ซื่อตรงต่อวิชาชีพ โดยปฏิบัติงานตรงตามหลักฐานที่เป็นจริงและเชื่อถือได้ อีกทั้งต้องไม่มีส่วนได้เสียในงานที่ตนประกอบวิชาชีพ นอกจากค่าตอบแทนที่ได้รับจากการประกอบวิชาชีพนั้น นอกจากนี้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องมีความรับผิดชอบและปฏิบัติงานตามกรอบวิชาชีพบัญชี เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและมีประโยชน์ต่อผู้รับบริการ พร้อมทั้งต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณทางธุรกิจขององค์กรที่ตนสังกัด ประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกที่ควร สำนึกในหน้าที่

และไม่ปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2553, น. 14 – 15) ทั้งนี้ค่านิยมทางวิชาชีพ จรรยาบรรณ และทัศนคติ มีผลต่อการทำงานของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีทุกราย พฤติกรรมทางจรรยาบรรณที่เหมาะสมมีความสำคัญเท่ากับขีดความสามารถทางวิชาการเชิงปฏิบัติ (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 4 , 2548, น. 5) อีกทั้งผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีทุกคนมีภาระหน้าที่ทางจรรยาบรรณที่ต้องมีความเอาใจใส่ยิ่งผู้ประกอบการวิชาชีพต่อลูกค้า ผู้ว่าจ้าง และผู้มีส่วนได้เสีย และจำเป็นต้องแสดงความสามารถในการสนองความรับผิดชอบนี้ด้วยวิธีการที่เหมาะสม (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 7, 2548, น. 5) นอกจากนั้นสิ่งที่ควรคำนึงถึงอยู่เสมอ คือ การสร้างวัฒนธรรมให้กับองค์กร โดยการปลูกฝังความซื่อสัตย์ สุจริต ความกตัญญู จรรยาบรรณ ความเสียสละ ให้เกียรติซึ่งกันและกัน ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และการตรงต่อเวลา (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2548, น. 7) ทั้งนี้ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเป็นกระบวนการทำงานที่ช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการทำงานให้ดีขึ้น ความสำนึกรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน จะต้องมีลักษณะที่สำคัญ 6 ประการคือ การมีเป้าหมายที่ชัดเจนและทุกคนมีจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของร่วมกัน การปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการพฤติกรรมที่ไม่เอื้ออำนวยให้เกิดความรับผิดชอบ การทำงานอย่างไม่หยุดยั้ง การมีแผนสำรอง และการติดตามประเมินผลการทำงาน (ปารีชาติ เทพอารักษ์, 2550, น. 51) อีกทั้งผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งเป็นสมาชิกของสหพันธ์นักบัญชีสากล (International Federation of Accountancy: IFAC) จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงได้ยากสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่จะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาสากล (International Education Standard : IES) ที่ออกโดย IFAC ทั้ง 8 ฉบับ ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติประการหนึ่งของนักบัญชีมืออาชีพ คือ นักบัญชีมืออาชีพต้องมีคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ อันอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม (Professional Value, Ethic and Attitudes) ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อสังคม ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ความสามารถในการรักษาความลับ และความเป็นอิสระ รวมทั้งมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของความมีจริยธรรม โดยมีหน่วยงานที่รับผิดชอบควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด และมีกระบวนการตรวจสอบอย่างมีมาตรฐานและสม่ำเสมอ (สันสกฤต วิจิตรเลขการ, 2549, น. 25) สำหรับการทำงานให้ได้ผลสำเร็จในปัจจุบัน มักมุ่งไปสู่การทำงานเป็นทีมมากกว่าการทำงานโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เนื่องจากงานมีความสลับซับซ้อนที่เพิ่มขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อม จำเป็นต้องให้ความร่วมมือกันทำงานเป็นทีมเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระซึ่งกันและกัน (ทวิศักดิ์ รูปสิงห์, 2549, น. 397) เพราะความเชื่อที่ว่ามนุษย์แต่ละคนมีความรู้ ความสามารถ แตกต่างกัน อีกทั้งความรู้ ความสามารถและศักยภาพในตัวบุคคลมีขอบเขตจำกัด จึงจำต้องมารวมกลุ่มกัน เพื่อนำจุดดี จุดเด่น ความรู้ ความสามารถที่แตกต่างกันในส่วนที่ดี

ที่สุดของแต่ละคนมาร่วมกันทำงานให้บรรลุเป้าหมายของทีม ทั้งนี้องค์รทุกองค์กรจะประกอบไปด้วยทีมงานทีมเล็ก ๆ ที่เป็นส่วนประกอบในการดำเนินงานทั้งสิ้น การทำงานเป็นทีมจึงเป็นสิ่งจำเป็นและมีบทบาทสำคัญ ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จของงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกกลุ่มสมาชิกเป็นอย่างดี แต่การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพนั้น สมาชิกทุกคนต้องมีการยอมรับนับถือซึ่งกันและกัน ให้เกียรติซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี (วารภรณ์ ตระกูลสฤชต์, 2549, น.36) เนื่องจากมนุษยสัมพันธ์ได้รับการยอมรับว่ามีความสำคัญมากในสังคมปัจจุบัน เพราะเป็นการจูงใจบุคคลในหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีการพัฒนาการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามความต้องการของบุคคลและตามความมุ่งหมายของหน่วยงานหรือองค์กร บุคคลที่มีมนุษยสัมพันธ์นั้นจะแสดงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์กันและกัน ระหว่างบุคคลต่าง ๆ ในสังคม ทำให้บุคคลเกิดความรัก ความเข้าใจ และความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน แล้วนำไปสู่การปฏิบัติทางความคิดในการแก้ปัญหาาร่วมกัน (ลักขณา สริวัฒน์, 2556, น.6) และจากการตอบแบบสอบถามของผู้นิเทศงานได้เสนอความคิดเห็นเพิ่มเติม คือ ควรมีเหตุผลและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น พร้อมทั้งมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หลักการที่สำคัญในการปฏิบัติงานก็คือ นักศึกษาศาสตรศึกษาศาชาวิชาการบัญชีต้องมีความซื่อสัตย์ มีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ มีความรับผิดชอบ และสามารถร่วมทำงานกับทีมงานให้บรรลุผลสำเร็จ อีกทั้งมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับทุกฝ่าย และยินดีรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน

ด้านความรู้ทางวิชาการ ผู้นิเทศงานมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะด้านความรู้ทางวิชาการของนักศึกษาศาสตรศึกษาศาชาวิชาการบัญชี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะที่เกี่ยวกับความรู้ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ และสมรรถนะที่เกี่ยวกับความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาสมรรถนะที่เกี่ยวกับความรู้ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุดคือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ และมีความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ตามลำดับ รองลงมาคือ คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐานการบัญชีของประเทศและระหว่างประเทศ สำหรับสมรรถนะที่เกี่ยวกับความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่ต้องนำมาใช้ในการปฏิบัติงานในระดับมากที่สุดคือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กับองค์ความรู้ด้านการบัญชี รองลงมา คือ มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการใหม่ ๆ และเรียนรู้เทคนิคการปฏิบัติงานด้านการบัญชีและด้านอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กัน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องประกอบวิชาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐาน

ทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง โดยต้องใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ วิธีปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความชำนาญ และประสบการณ์ทางวิชาชีพด้วยความมีสติ เอาใจใส่อย่างเต็มความสามารถ และระมัดระวังรอบคอบ พร้อมทั้งต้องมีความสามารถเพียงพอที่จะปฏิบัติงานให้สำเร็จได้ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2553, น.12) นอกจากนี้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีก็จะต้องเป็นผู้ที่มีจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องเคารพในกฎ กติกา และมาตรฐานการบัญชีอย่างเคร่งครัด เพราะข้อมูลทางการบัญชีเป็นประโยชน์กับบุคคลหลายกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของกิจการหรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง โดยพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 มาตรา 7 (4) และมาตรา 47 กำหนดให้สภาวิชาชีพบัญชี มีอำนาจหน้าที่กำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ซึ่งสภาวิชาชีพบัญชีได้ออกข้อ บังคับ สภาวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2553 และหลักการที่สำคัญในข้อกำหนด คือ การประพฤติอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ซื่อตรงต่อวิชาชีพ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง ปฏิบัติงานบนหลักฐานความเป็นจริงและเชื่อถือได้ ไม่อ้างหรือยินยอมให้บุคคลอื่นอ้างว่าได้ปฏิบัติงานถ้าไม่ได้ปฏิบัติจริง รวมถึงไม่เกี่ยวข้องกับรายงาน รายการ หรือข้อมูลอื่นที่ตนเชื่อว่าเป็นข้อมูลที่เกิดจากการละเว้น ปิดบัง และผิดจากความเป็นจริง อย่างไรก็ตามผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจะต้องไม่นำข้อมูลใด ๆ ที่โดยปกติองค์กรไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณชน ไปเปิดเผยหรือใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลอื่น เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิทางวิชาชีพบัญชีและหน้าที่ ตามกฎหมายกำหนด รวมทั้งผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ต้องรักษาความลับในทุกสถานะแวดล้อมทาง สังคม โดยเฉพาะบุคคลใกล้ชิด เช่น ผู้ร่วมงาน ครอบครัว เป็นต้น และการรักษาความลับยังคงต้อง ทำต่อไป แม้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีและลูกค้าหรือผู้ว่าจ้างได้สิ้นสุดลงแล้ว ก็ตาม นอกจากนี้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีความรับผิดชอบ และปฏิบัติงานตามกรอบวิชาชีพ บัญชี เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและมีประโยชน์ต่อผู้รับบริการ รวมถึงต้องรักษาความลับของผู้รับ บริการและต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติวิชาชีพ ด้วยความมุ่งมั่นเอาใจ ใส่อย่างเต็มความสามารถ มีความเพียรพยายามและระมัดระวังรอบคอบ เพื่อจะปฏิบัติหน้าที่ได้ อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล ให้ความมั่นใจแก่ผู้รับบริการและผู้ว่าจ้างว่าจะได้รับบริการทาง วิชาชีพบัญชีตามความรู้ความสามารถที่ต้องการ ตามเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติงาน รวมทั้ง ปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพบัญชีและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อก่อให้เกิด ประโยชน์สูงสุดต่อผู้รับบริการ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2555, น. 7 - 9) สำหรับประเทศสิงคโปร์ และมาเลเซีย ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของความรับผิดชอบต่อการทำงานตามจรรยาบรรณของ วิชาชีพมานานแล้ว ดังนั้นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีของประเทศไทย จะต้องมีมาตรฐานและเตรียม ความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ฝ่ายต่างประเทศ, สภาวิชาชีพบัญชี, 2556, น. 5) ส่วนการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ต้องมีความพร้อมด้านมาตรฐานการ บัญชี และการสอบบัญชีที่เป็นสากล โดยทั่วโลกต่างเรียกร้องให้วิชาชีพบัญชีอิงกับมาตรฐานสากล เพื่อ

ความเข้าใจของผู้ใช้ข้อมูลทางการเงิน ทำให้ประเทศไทยได้มีการนำมาตรฐานสากลมาแปล และมีผลบังคับใช้ไปแล้ว ซึ่งจากการสำรวจประเทศต่าง ๆ ในอาเซียน ก็ได้ประกาศยอมรับที่จะปฏิบัติตามมาตรฐานสากลด้วยเช่นกัน (ฝ่ายต่างประเทศ, สภาวิชาชีพบัญชี, 2556, น. 5) ทั้งนี้กับบัญชีไทยส่วนใหญ่จะสามารถติดตามหรือเข้าใจเนื้อหาของมาตรฐานสากล ตามที่สภาวิชาชีพบัญชีได้ทำการเผยแพร่ และทำความเข้าใจอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตามมาตรฐานสากลที่เรานำมาใช้กันภายในประเทศได้มีการแปลมาเป็นภาษาไทย ในขณะที่ประเทศพม่า เพิ่งทำการเปิดประเทศให้มีการลงทุนจากต่างชาติเข้ามา ก็รับเอามาตรฐานบัญชีที่เป็นสากลโดยไม่ต้องมีการแปล ดังนั้นการให้บริการกับประเทศอื่นที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง ที่ต้องมีการแปลมาและแปลกลับ อาจจะทำให้เกิดอุปสรรคในการทำงาน และจากการวัดคุณภาพในการใช้ภาษาอังกฤษของไทยติดที่อันดับเกือบรั้งท้าย จึงต้องมีการเตรียมความพร้อม โดยเพิ่มทักษะในการใช้ภาษาให้มากขึ้น (ฝ่ายต่างประเทศ, สภาวิชาชีพบัญชี, 2556, น. 16) นอกจากนี้การให้บริการจัดทำบัญชีนั้นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีต้องส่งมอบผลงานที่ตรงตามความต้องการของลูกค้า มีความถูกต้องและมีคุณภาพ เพื่อสร้างความพึงพอใจและประโยชน์สูงสุดของลูกค้า ขณะเดียวกันก็ต้องอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องตามกฎหมายและมาตรฐานการบัญชี รวมทั้งข้อกำหนดและกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการให้บริการด้วยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านสูง และมีเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพ จะเป็นอาวุธสำคัญในการเพิ่มโอกาสการแข่งขัน จากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียน รวมทั้งการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนอาเซียน ก็จะช่วยเพิ่มโอกาสในการให้บริการด้านวิชาชีพบัญชีอีกด้วย (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2556, น.5) นอกจากนี้กับบัญชีจะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านบัญชีและการเงินแล้ว นักบัญชีถือเป็นส่วนหนึ่งของทีมบริหารองค์กร ดังนั้นนักบัญชีจะต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ในศาสตร์อื่น ๆ ด้วย หรือที่เรียกว่ามีความรู้ข้ามศาสตร์ เพราะนักบัญชีเป็นผู้ที่มีส่วนสำคัญในการวางแผนธุรกิจ การพัฒนาระบบสารสนเทศทางการบริหาร มีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการทำงานขององค์กร การบริหารความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและธนาคาร รวมถึงนักลงทุน ตลอดจนกระตุ้นให้เกิดการลงทุน หรือการทำกิจกรรมที่จะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จทั้งในปัจจุบันและอนาคต (คณะกรรมการวิชาชีพบัญชีด้านการทำบัญชี, สภาวิชาชีพบัญชี, 2556, น. 6) เนื่องจากวิชาชีพบัญชีเป็นวิชาชีพที่มีบทบาทสำคัญในทุกสังคม เมื่อโลกเคลื่อนไปสู่ระบบเศรษฐกิจแบบตลาดโลก รวมทั้งการลงทุนและการดำเนินกิจการข้ามพรมแดนที่มีมากขึ้นกว่าที่เคยเป็นมา ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจำเป็นต้องมีทัศนคติที่กว้างขวาง เพื่อที่จะเข้าใจสภาพแวดล้อมของกิจการและองค์กร ซึ่งความรู้ด้าน องค์กรและธุรกิจช่วยผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีให้เข้าใจสภาพแวดล้อมที่ปฏิบัติงาน รวมถึงวิธีจัดองค์กร วิธีจัดหาเงินทุน วิธีบริหารงานธุรกิจ รวมทั้งแรงผลักดันทางสังคมและวัฒนธรรมระหว่างประเทศ ในสภาพแวดล้อมระดับโลกที่ธุรกิจดำเนินงานอยู่ (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2, 2548, น. 4) และในยุคปัจจุบันความก้าวหน้าและการ

เปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศมีผลต่อการจัดการและการใช้ข้อมูลทางการบัญชี ไม่ว่าจะช่วยในการประมวลผลข้อมูลจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว การจัดทำรายงานทางการเงินให้สะดวกยิ่งขึ้น รวมทั้งการมีระบบอินเทอร์เน็ตที่ช่วยให้การเข้าถึงข้อมูลธุรกิจ ของนักลงทุนทำได้สะดวกและรวดเร็ว ดังนั้น นักบัญชีควรเพิ่มขีดความสามารถในด้านการทำงานร่วมกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะเป็นการเพิ่มโอกาสสำหรับนักบัญชีในการให้บริการด้านบัญชีรูปแบบใหม่ได้ (ฝ่ายต่างประเทศ, สภาวิชาชีพบัญชี, 2556, น. 5) อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ควรปรับใช้ระบบและเครื่องมือเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมมาใช้กับธุรกิจและปัญหาทางบัญชี ทั้งนี้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีไม่เพียงใช้ข้อมูลสารสนเทศและใช้ทักษะการควบคุมเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่ยังคงต้องมีบทบาทสำคัญโดยเป็นส่วนหนึ่งของคณะทำงาน เพื่อประเมิน ออกแบบและจัดการระบบสารสนเทศเหล่านั้น (มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 2, 2548, น. 5) และข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากการตอบแบบสอบถามของผู้นิเทศงานได้เสนอความคิดเห็นว่า ควรมีความรู้ด้านภาษีอากรทุกประเภทเป็นอย่างดีเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม และจะต้องพัฒนาความรู้ทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ทันกับธุรกรรมทางธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา พร้อมทั้งเรียนรู้และทำความเข้าใจกับมาตรฐานวิชาชีพบัญชีสากลที่ต้องนำมาใช้กับการปฏิบัติงาน

นักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี นอกจากจะมีความรู้ ความสามารถ

ประสบการณ์และทักษะการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพแล้ว จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และองค์ความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กับวิชาชีพบัญชี เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการทำงาน ซึ่งจะส่งผลให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพยิ่งขึ้น และเป็นการเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการ

ทั้งนี้ภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่ง คือ ภารกิจทางด้านการสอนตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพและตามความต้องการของตลาดแรงงาน เพื่อพัฒนาแรงงานความรู้ (Knowledge Workers) ที่มีคุณภาพเพียงพอที่จะพัฒนาประเทศ และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน อย่างไรก็ตามคนที่จะเป็นกำลังสำคัญในฐานะปัจจัยนำของการพัฒนาจะต้องมี “คุณภาพ” การผลิตบัณฑิตที่มีคุณธรรมและคุณภาพ ถือเป็นส่วนหนึ่งของความเป็นเลิศ ที่สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งมุ่งมั่นที่จะแสวงหาและพัฒนาวิธีการที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าว โดยการจัดให้มีประสบการณ์วิชาชีพเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา เริ่มต้นจากวิชาชีพหลายสาขาที่เน้นการเป็นวิชาชีพเชิงปฏิบัติ (Practicing Profession) ได้กำหนดให้ผู้ที่ศึกษาในสาขาดังกล่าวต้องมีการ “ฝึกหัด” ปฏิบัติวิชาชีพในสถานประกอบการ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการศึกษาก่อนสำเร็จการศึกษา และต่อมาได้ขยายไปสู่การผลิตบัณฑิตในสาขาวิชาต่าง ๆ กว้างขวางขึ้น โดยมีการพัฒนาวิธีการจัดเป็นแบบ “สหกิจศึกษา” ซึ่งเป็นวิธีการจัดการศึกษารูปแบบหนึ่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตที่นิยมทำกันทั่วโลก ดังนั้นการจัดให้นักศึกษามีประสบการณ์ตรง โดยการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ เป็นการเรียนรู้จากประสบ

การณ์การทำงานตามหลัก “เรียนจากการทำ” (Learning by Doing) ต่อมาสหกิจศึกษาทวีความสำคัญมากขึ้น มีสถาบันอุดมศึกษาในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกที่ใช้สหกิจศึกษาเป็นแนวทางการจัดการศึกษาระดับปริญญากว้างขวางขึ้นในเกือบทุกสาขาวิชา โดยมีเป้าประสงค์ตรงกัน คือ การเสริมคุณภาพบัณฑิตผ่านประสบการณ์ทำงานในสถานประกอบการ เพื่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน ถือเป็นส่วนสำคัญของการเตรียมบัณฑิตให้พร้อมที่จะเลือกอาชีพ และการเข้าสู่ระบบการทำงานทันทีที่จบการศึกษา ทำให้บัณฑิตสหกิจศึกษา “รู้จักตน รู้จักคน และรู้จักงาน” (วิจิตร ศรีสอ้านและคณะ, 2556, น. 1, 7)

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. อาจารย์ผู้สอนในสถานศึกษาควรอบรมให้นักศึกษามีจิตสำนึก และตระหนักถึงความสำคัญของการมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ ควบคู่กับความรู้ทางวิชาการ
2. ควรมุ่งพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาให้มีทักษะในการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจ แก้ไขปัญหาในสถานการณ์ต่าง ๆ พร้อมทั้งทักษะการสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ นักศึกษามีสมรรถนะพร้อมที่จะแข่งขันได้ในตลาดแรงงาน
3. สถานศึกษาและสถานประกอบการ ควรมีส่วนร่วมกันสนับสนุนสหกิจศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้สถานศึกษาควรดำเนินการจัดการศึกษารูปแบบสหกิจศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเพิ่มประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ ให้กับนักศึกษา และเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาสามารถทำงานได้ทันทีเมื่อจบการศึกษา

3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการจัดสหกิจศึกษา
2. ควรศึกษาถึงความพึงพอใจของนายจ้างที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี
3. ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการ เพื่อเป็นสำนักงานบัญชีคุณภาพ

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, กระทรวงพาณิชย์. 2548. “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของสำนักงานบัญชี: กรณีศึกษาของสำนักงานบัญชีแห่งประเทศไทย.” **ข่าววิชาชีพบัญชี**. ปีที่ 28, ฉบับที่ 9 (กันยายน) : 7, 9.
- _____. 2549. “สรุปการสัมมนาเรื่องมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ.” **ข่าววิชาชีพบัญชี**. ปีที่ 29, ฉบับที่ 1 (มกราคม) : 10.
- _____. 2553. “ความรู้ความสามารถและมาตรฐานในการปฏิบัติงาน.” **ข่าววิชาชีพบัญชี**. ปีที่ 33, ฉบับที่ 11 (พฤศจิกายน) : 12, 14.
- _____. 2553. “ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพและจรรยาบรรณทั่วไป.” **ข่าววิชาชีพบัญชี**. ปีที่ 33, ฉบับที่ 11 (พฤศจิกายน) : 14 - 15.
- _____. 2555. “จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี.” **DBD ACCOUNTING**. ฉบับที่ 9, (พฤศจิกายน) : 7 - 9.
- _____. 2556. “AEC โอกาสทางธุรกิจสำหรับบริการวิชาชีพของไทย.” **DBD ACCOUNTING**. ฉบับที่ 11, (มกราคม) : 5, 15.
- คณะกรรมการวิชาชีพด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี, สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. 2550. เอกสารประกอบการสัมมนา. “**มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี** ฉบับที่ 2 เรื่อง เนื้อหาของโปรแกรมการศึกษาทางวิชาชีพบัญชี วันถือปฏิบัติ 1 มกราคม 2548.” : 4, 5.
- _____. 2550. เอกสารประกอบการสัมมนา. “**มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี** ฉบับที่ 3 เรื่อง ทักษะทางวิชาชีพ วันถือปฏิบัติ 1 มกราคม 2548.” : 3.
- _____. 2550. เอกสารประกอบการสัมมนา. “**มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี** ฉบับที่ 4 เรื่อง ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ วันถือปฏิบัติ 1 มกราคม 2548.” : 5.
- _____. 2550. เอกสารประกอบการสัมมนา. “**มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี** ฉบับที่ 7 เรื่อง การพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับโปรแกรมเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง วันถือปฏิบัติ 1 มกราคม 2548.” : 5.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- คณะกรรมการวิชาชีพบัญชี ด้านการทำบัญชี, สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. 2556. “บทบาทและความรับผิดชอบของผู้ทำบัญชีต่อองค์กร.” *FAP Newsletter*. ฉบับที่ 7 (กรกฎาคม) : 6.
- จันทิมา เขียวแก้ว. 2550. **ผลสัมฤทธิ์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์**. คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- เฉลิมพงศ์ มีสมนัย. 2548. “การบริหารองค์การและการจัดการทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่โดยใช้ HR Scorecard.” **การจัดการสมัยใหม่**. ปีที่ 3, ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม) : 85.
- ชินวรรณ บุญเกียรติ. 2553. “สกอ.จัดงานสทกิจไทย ครั้งที่ 2.” **สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา**. ปีที่ 1, ฉบับที่ 14 (มิถุนายน) : 1.
- ไชยยศ จิรเมธากร. 2553. “สกอ.ร่วมพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของอาจารย์.” **สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา**. ปีที่ 1, ฉบับที่ 2 (มีนาคม) : 1.
- ฐิติมา อัครพรหมธาดาและคณะ. 2552. “การศึกษาสมรรถนะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาสหกิจศึกษาจากสถานประกอบการภาคอุตสาหกรรม.” **เทคโนโลยีอุตสาหกรรม**. ปีที่ 5, ฉบับที่ 2 (กรกฎาคม - ธันวาคม) : 97.
- ดวงกมล ปลื้มจิตต์. 2548. “การวิเคราะห์งบการเงินให้มีคุณค่าต่อการตัดสินใจในการบริหารงาน.” **กรมบัญชีกลาง**. ปีที่ 46, ฉบับที่ 9 (กรกฎาคม-สิงหาคม) : 42.
- ทัศนีย์ ประธาน และคณะ. 2555. **ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานสหกิจศึกษา ของนักศึกษามหาวิทยาลัยหาดใหญ่**. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก http://www.hu.ac.th/BackUp_library/Research/ptasanee.pdf. สืบค้น 19 มกราคม 2558.
- ทวีศักดิ์ รูปสิงห์. 2549. “การบริหารโครงการ : ในบริบทของการบริหารทีมงาน.” **การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**. ปีที่ 2, ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน) : 397.
- นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ. 2548. “ลักษณะสำคัญของวิชาชีพบัญชี.” **วิชาชีพบัญชี**. ปีที่ 1, ฉบับที่ 2 (ตุลาคม) : 63,
- นิมิต นวล ศรีจาดและคณะ. 2556. **ประมวลสาระชุดฝึกอบรมสหกิจศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสหกิจศึกษาไทย.
- ปารีชาติ เทพอารักษ์. 2550 “สภาวะของคนไทยจุดเริ่มต้นของความอยู่เย็นเป็นสุข.” **เศรษฐกิจและสังคม**. ปีที่ 44, ฉบับที่ 1 (มกราคม - มีนาคม) : 13

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ผ่องพรรณ เจียรวิริยะพันธ์. 2551. “การพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพบัญชีของผู้ทำบัญชี.”
ธรรมเนียม ฉบับเอกสารภาษีอากร. ปีที่ 27, ฉบับที่ 321 (มิถุนายน) : 85.
- ฝ่ายต่างประเทศ, สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. 2556. “การเตรียมรับปี 2015 ของนัก
 บัญชี ตามรูปแบบการค่าบริการ.” **FAP Newsletter.** ฉบับที่ 8 (สิงหาคม) : 16.
- _____. 2556. “การเตรียมรับปี 2015 ของนักบัญชี ความพร้อมสำหรับนักวิชาชีพบัญชี.”
FAP Newsletter. ฉบับที่ 9 (กันยายน) : 5.
- เพ็ญแข แสงแก้ว. 2541. **การวิจัยทางสังคมศาสตร์.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย
 ธรรมศาสตร์
- ภูมิพันธ์ รัศมีจันทร์และคณะ. 2556. **ประมวลสาระชุดฝึกอบรบสหกิจศึกษา เล่ม 2.** พิมพ์ครั้งที่ 2.
 กรุงเทพมหานคร : สมาคมสหกิจศึกษาไทย.
- ล้วน สายยศ, และอังคณา สายยศ. 2536. **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.** กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริม
 เสริมวิชาการ.
- ลักขณา สรีวิวัฒน์. 2556. **มนุษย์สัมพันธ์ (Human Relationship).** กรุงเทพมหานคร : โอเดียน
 สโตร์.
- วิจิตร ศรีสะอ้านและคณะ. 2556. **ประมวลสาระชุดฝึกอบรบสหกิจศึกษา.** พิมพ์ครั้งที่ 4.
 กรุงเทพมหานคร : สมาคมสหกิจศึกษาไทย.
- วิจิตร ศรีสะอ้านและอลงกต ยะไวทย์. 2552. “การอุดมศึกษากับสหกิจศึกษา.” **สหกิจศึกษาไทย.** ปี
 ที่ 1, ฉบับที่ 1 (มิถุนายน) : 7 – 8.
- วรภรณ์ ตระกูลสถิตย์. 2549. **การทำงานเป็นทีม.** กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
- สนทยา เขมวิรัตน์. 2549. “ลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
 พระนคร วิทยาเขตพัฒนวิชาการพระนคร ตามความคาดหวังของสถานประกอบการ.” **วิจัยและฝึก
 อบรมมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.** ปีที่ 9, ฉบับที่ 3 (พฤษภาคม - สิงหาคม) : 85 –
 87.
- สันสกฤต วิจิตรเลขการ. 2549. “ International Standards (IES) กับวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย.”
สมาคมการบัญชีไทย. ปีที่ 3, ฉบับที่ 1 (มีนาคม) : 25
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ และอดิรัตน์ หวานนุรักษ์. 2552. “ความต้องการรูปแบบการปฏิบัติสหกิจ
 ศึกษาและคุณลักษณะของนักศึกษา กรณีศึกษาหลักสูตรบัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยวลัย
 ลักษณ์.” **สหกิจศึกษาไทย.** ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 (ธันวาคม) : 1.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สมเดช โรจน์ครีเสถียร และคณะ. 2549. **เปลื้องบการเงินมุมมองภาษีอากร**. กรุงเทพมหานคร : ธรรมนิติ เพรส.
- สัมพันธ์ ศิลปนาฏและคณะ. 2556. **ประมวลสาระชุดฝึกอบรมสหกิจศึกษา เล่ม 2**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สมาคมสหกิจศึกษาไทย.
- สาธิต พุทธิชัยยงค์. 3 ธันวาคม 2557. “ระบบการศึกษาไม่สมดุล.” **ประชาชาติธุรกิจ** : 1.
- สุวรรณ หวังเจริญเดช. 2548. “การปรับตัวของนักบัญชีภายใต้การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีวิชาชีพ.” **จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์**. ปีที่ 27, ฉบับที่ 104 (เมษายน-มิถุนายน) : 44.
- สุธี คหวิณิช. 2549. “เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับกฎหมายบัญชี รู้เรื่องดีมีชัยไปกว่าครึ่ง (ตอนที่ 2) ว่าด้วยเรื่องการพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางวิชาชีพของผู้ทำบัญชี.” **นักบริหาร**. ปีที่ 26, ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน) : 72.
- สุเมธ แยมุ่น. 2553. “สกอ.เดินทางปฏิรูปอุดมศึกษาตอบสนอง.” **สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา**. ปีที่ 1, ฉบับที่ 38 (พฤศจิกายน) : 1.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2553. “นโยบายด้านการอุดมศึกษา.” **สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา**. ปีที่ 36, ฉบับที่ 387 (กันยายน) : 1 – 2, 6 – 7.
- _____. 2557. “20 ปี สหกิจศึกษาไทย.” **สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา**. ปีที่ 5, ฉบับที่ 223 (มิถุนายน) : 5.
- โสภารรรณ คิมสุขศรี. 2557. “การศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในการรับนักศึกษาหลักสูตรเทคโนโลยี การศึกษาและสื่อสารมวลชนเข้าฝึกปฏิบัติงานสหกิจศึกษา.” **สหกิจศึกษาไทย**. ปีที่ 2, ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน) : 64.
- เสาวนีย์ ศรีจันทร์นิล. 2557. “การประเมินผลโครงการสหกิจศึกษาวิทยาลัยราชพฤกษ์ สาขาวิชาการบัญชี.” **สหกิจศึกษาไทย**. ปีที่ 2, ฉบับที่ 1 (มกราคม – มิถุนายน) : 30.

ภาษาอังกฤษ

- Best, John W. 1981. **Research in Education**. 4th ed. New Jersey : Prentice – Hall.
- Cronbach, Lee J. 1970. **Essentials of Psychological Testing**. 3rd ed. New York : Happer & Row.

ประวัติผู้วิจัย

ผู้เขียนงานวิจัย	สุชญา รังสฤษติกุล Suchaya Rungsaritikul
สถานที่ทำงาน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ 264 ถนนจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ 10100 โทรศัพท์ 02-2265925-6 ต่อ 5410
ประวัติการศึกษา	บัญชีมหาบัณฑิต (บช.ม) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต (ค.อ.ม.) สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าพระนครเหนือ
ประวัติการทำงาน	อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ บพิตรพิมุข จักรวรรดิ
ผลงานวิจัยที่ผ่านมา	การศึกษามรรคนะของผู้ปฏิบัติงานในฝ่ายบัญชี ตามทัศนะของหัวหน้า งานบัญชี และผู้ปฏิบัติงานบัญชี ของสถานประกอบการ A Study of Professional Competencies of Accounting Staff From the Opinions of the Head of Accounting Department and the Accounting Staff in Enterprises. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของ หัวหน้างานบัญชี ในสถานประกอบการ Desired Attributes of Accounting Graduates from the Opinions of the Heads of Accounting Department in Enterprises. กลยุทธ์การสอนของอาจารย์ผู้สอนนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี เพื่อให้เกิด ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ของกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี Teachers' Teaching Strategies for Accounting Students to Achieve Learning Outcomes according to Thai Qualifications Framework, Bachelor Degree of Accounting.

คุณธรรมและจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานบัญชี ตามการรับรู้ของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี

Morals and Ethics of Accounting Workers Perceived by Accounting Students.

คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี ที่ตอบสนองตลาดแรงงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตามทัศนะของหัวหน้างานบัญชีในสถานประกอบการ

Attributes of Accounting Graduates in response to Labor Market in ASEAN Economic Community from Opinions of the Heads of Accounting Department in Enterprises.

ผู้ร่วมวิจัย

เอกฉัตร พัฒราช
Ekkachat Pattarach

สถานที่ทำงาน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี บพิตรพิมุข จักรวรรดิ
264 ถนนจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ 10100
โทรศัพท์ 02-2265925-6 ต่อ 5420

ประวัติการศึกษา

ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการทำงาน

อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
บพิตรพิมุข จักรวรรดิ

ผลงานวิจัยที่ผ่านมา

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของหัวหน้างานบัญชี ในสถานประกอบการ

Desired Attributes of Accounting Graduates from the Opinions of the Heads of Accounting Department in Enterprises.

กลยุทธ์การสอนของอาจารย์ผู้สอนนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ ของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชี

Teachers' Teaching Strategies for Accounting Students to Achieve Learning Outcomes according to Thai Qualifications Framework, Bachelor Degree of Accounting.

คุณธรรมและจริยธรรมของผู้ปฏิบัติงานบัญชี ตามการรับรู้ของนักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี

Morals and Ethics of Accounting Workers Perceived by Accounting Students.

คุณลักษณะของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี ที่ตอบสนองตลาดแรงงานในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ตามทัศนะของหัวหน้างานบัญชีในสถานประกอบการ

Attributes of Accounting Graduates in response to Labor Market in ASEAN Economic Community from Opinions of the Heads of Accounting Department in Enterprises.

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี

แบบสอบถาม

เรื่อง สมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ

คำชี้แจง การตอบแบบสอบถามครั้งนี้ถือเป็นความลับ และจะมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยในภาพรวม ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการบัญชีอย่างยิ่ง ผู้วิจัยจึงขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความจริงมากที่สุด และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

แบบสอบถามทั้งหมดมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดใส่เครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่เป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

1. เพศ

☐ ชาย	☐ หญิง
------------------------------	-------------------------------
2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 25 ปี	☐ 25 – 30 ปี
☐ 31 – 35 ปี	☐ 36 – 40 ปี
☐ 41 – 45 ปี	☐ 46 – 50 ปี
☐ 51 ปี ขึ้นไป	
3. วุฒิการศึกษาสูงสุด

☐ ปริญญาตรี	☐ ปริญญาโท
☐ ปริญญาเอก	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ประสบการณ์ในการทำงาน

☐ ต่ำกว่า 5 ปี	☐ 5 – 10 ปี
☐ 11 – 15 ปี	☐ 16 – 20 ปี
☐ 21 – 25 ปี	☐ 25 ปี ขึ้นไป
5. ลักษณะองค์กรของท่าน

☐ องค์กรของรัฐบาล	☐ รัฐวิสาหกิจ
☐ เอกชน - ประเภทบริการ	☐ เอกชน - ประเภทพาณิชย์
☐ เอกชน - ประเภทอุตสาหกรรม	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ตามทัศนะของผู้นิเทศงานในสถานประกอบการ

โปรดพิจารณาว่า ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษาสาขา
วิชาการบัญชี ทั้ง 3 ด้าน ตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในแต่ละข้อต่อไปนี้ว่าอยู่ในระดับใด แล้วใส่
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่าน คิดว่าเหมาะสมที่สุด

รายละเอียดเกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษา สหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี	ระดับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านความรู้ทางวิชาการ					
1.1 ความรู้ตามมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ					
1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับมาตรฐาน การบัญชีของประเทศและระหว่างประเทศ					
2) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติ งานตามมาตรฐานวิชาชีพ					
3) ใฝ่รู้เชิงวิชาการทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เพื่อประยุกต์ใช้กับลักษณะของงาน					
4) มีความรู้เกี่ยวกับจรรยาบรรณของผู้ประกอบ วิชาชีพบัญชี					
5) ติดตามความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลง ทางวิชาชีพบัญชีอย่างต่อเนื่อง					
1.2 ความรู้ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กัน					
1) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับองค์ความรู้ ด้านอื่นที่มีความสัมพันธ์กับองค์ความรู้ด้านการบัญชี					
2) เรียนรู้เทคนิคการปฏิบัติงานด้านการบัญชี และด้านอื่นๆ ที่สัมพันธ์กัน					
3) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเทคโนโลยี สารสนเทศและวิทยาการใหม่ ๆ					
4) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับธุรกิจของ องค์กร					
5) มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับอำนาจและ หน้าที่ขององค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องับวิชาชีพบัญชี					
2. ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน					
2.1 ทักษะด้านการคิด วิเคราะห์ และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ					
1) สามารถวางแผนการทำงานและจัดลำดับงาน					

รายละเอียดเกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษา สหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี	ระดับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ					
2) สามารถเรียนรู้งานและประยุกต์ใช้ความรู้กับ ลักษณะของงาน					
3) สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง บรรลุผล สำเร็จตามกำหนดเวลา					
4) สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติ งานได้อย่างเหมาะสม					
5) มีวิจรรย์ญาณและความสามารถในการตัดสินใจ แก้ไขปัญหา					
2.2 ทักษะด้านการสื่อสาร					
1) สามารถนำเสนอผลการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ตรงประเด็นและครบถ้วน					
2) สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษา อังกฤษเพื่อการสื่อสารได้					
3) สามารถติดต่อสื่อสารและประสานงานได้อย่าง มีประสิทธิภาพ					

3. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน					
3.1 คุณลักษณะส่วนบุคคล					
1) มีความซื่อสัตย์					
2) มีระเบียบวินัย					
3) ตรงต่อเวลา					
4) มีความขยันอดทน					
5) มีความรับผิดชอบ					
6) มีความละเอียดรอบคอบ					
7) มีจรรยาบรรณในการประกอบอาชีพ					
8) ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบขององค์กร					
3.2 คุณลักษณะทางสังคม					
1) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี					
2) มีความสามารถในการทำงานเป็นทีม					
3) ยินดีรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน					
4) ให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาใน					

รายละเอียดเกี่ยวกับสมรรถนะของนักศึกษา สหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี	ระดับสมรรถนะของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาวิชาการบัญชี				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
สถานการณ์ต่าง ๆ					
5) สามารถปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมขององค์กร					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. <u>ด้านความรู้ทางวิชาการ</u>
2. <u>ด้านทักษะในการปฏิบัติงาน</u>
3. <u>ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติงาน</u>
4. <u>ข้อเสนอแนะอื่น ๆ</u>

ภาคผนวก ข

การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Reliability
Scale: ALL VARIABLES

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha = 0.869

N of Items = 31

	Item-Total Statistics			
	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ข้อที่ 1	117.48	43.139	.634	.857
ข้อที่ 2	116.83	45.915	.551	.862
ข้อที่ 3	118.31	45.942	.483	.863
ข้อที่ 4	117.10	46.239	.405	.865
ข้อที่ 5	118.38	47.513	.276	.867
ข้อที่ 6	116.90	46.878	.328	.866
ข้อที่ 7	117.69	44.733	.523	.861
ข้อที่ 8	117.61	44.127	.508	.862
ข้อที่ 9	118.48	48.413	.148	.869
ข้อที่ 10	118.96	47.635	.176	.871
ข้อที่ 11	117.05	46.127	.425	.864
ข้อที่ 12	118.38	46.303	.495	.863
ข้อที่ 13	117.85	46.711	.379	.865
ข้อที่ 14	117.28	46.235	.422	.864
ข้อที่ 15	116.82	49.340	-.044	.874
ข้อที่ 16	117.06	46.625	.313	.867
ข้อที่ 17	117.78	46.643	.315	.867
ข้อที่ 18	118.13	46.177	.415	.864
ข้อที่ 19	116.96	45.426	.533	.861
ข้อที่ 20	118.06	45.892	.390	.865
ข้อที่ 21	117.69	47.926	.210	.869
ข้อที่ 22	117.98	45.371	.409	.865
ข้อที่ 23	117.13	46.903	.306	.867
ข้อที่ 24	117.73	46.200	.422	.864
ข้อที่ 25	116.98	46.298	.412	.864
ข้อที่ 26	118.40	46.742	.386	.865

ข้อที่ 27	117.35	46.294	.449	.864
ข้อที่ 28	116.89	45.374	.600	.860
ข้อที่ 29	117.79	44.263	.535	.861
ข้อที่ 30	118.42	47.132	.314	.867
ข้อที่ 31	118.53	47.816	.308	.867

